

Mirgu N
Rašo Ku.

PO POTSDAMO

jos, "trys didieji" turbu-
giau akis į akį nesueis.
vieta užims penkių valstybių
užsienio reikalų ministrų lai-
kas nuo laiko turimos konfe-
rencijos. Tos valstybės yra:
Amerika, Anglija, Prancūzija,
Kinija ir Rusija.

Tokių būdu, Lietuviams už
tautos laisvę reikalinga veikti
dviem kryptimis: Amerikos Lie-
tuviai dirbs per Washingtoną,
o Lietuvos diplomatai ir Lietu-
vos pabėgėliai Europoje per tu-
ministrų konferencijas.

Pirmutinė šių konferencijų
įvyks Londone. Čia išskyla Lie-
tuvos atstovybės ir Balučio
svarba. Gerai darė tie Lietu-
viai kurie padėjo Londono At-
stovybę užlikti.

AMERIKOS Lietuviai kalba-
si atsiliepti į įvykius jiems bu-
dinga priemonė: tariasi šaukti
savo seimą. Tą pajutus, Ame-
rikos Lietuvių Taryba suskato
pasiskelbti ji tokį seimą šauk-
sianti "antroje Lapkričio da-
lyje".

Lietuvių visuomenė, Pitts-
burgho konferencijos triksus
atsimindama, turbūt niekaip i-
šį išsišokimą pažūrės, ypatin-
gai dėmesin paėmus ALT tylą
apie visuomenės norimą darbų
subendrinimą su LVS.

Neseniai tapo paskelbta tų
abiejų organizacijų finansinės
apyskaitos.

ALT, tarp Kovo 1, 1943, ir
Geg. 31, 1945, gavo \$33,169.64
aukų, girdamasi atstovaujanti
"visą" Amerikos Lietuvių vi-
suomenę. ALT suorganizuo-
ta Rugg. 1940 metais.)

LVS, tarp 1941 ir Birželio
30, 1945, gavo aukų \$29,112.33,
ta tarybininkų vadinama "ne-
reikšminga" grupė.

Šios apyskaitos duoda su-
prasti abiejų politinį svorį mu-
sų visuomenėje. Ar ilgam dar
ALT vadai pasilikis akli, aklus
vedą?

MASKVOS papirkta spauda
džiaugiasi turėjimu "žinių iš
Lietuvos" ir kad Kaune bei
Vilniuje universitetams vado-
vauja Lietuviai profesoriai ne
komunistai. Žinias iš Lietuvos
ta spauda pasisemia iš Palec-
kinių propagandos organų. Jų
tikrumo niekas nežino.

Galima patikėti tik žinioms
apie mirtį vieno ar kito Lietu-
vos veikėjo, nes Maskvos tiks-
las Lietuvius veikėjus sunai-
kinti. Nei vienas Kauno ir
Vilniaus profesorius nėra para-
šęs Amerikiečiams pažysta-
miems jokio laiško. Nėra pa-
rašęs nei straipsnių Amerikos
Lietuvių spaudai. Nėrašio jie
nei Paleckinėje spaudoje. Ar
jie gyvi?

MUSŲ laikraščiuose tilpo
pranešimas apie Prof. Pakšto
pasitraukimą iš Bendro Ameri-
kos Lietuvių Fondo. Sausas
pranešimas visko nepasako.

Jo pasitraukimas tai musų
ilganosių šnipų darbo vaisius.
Prof. Pakštas savo kalbose kai
kur Amerikiečių tarpe pasaky-
davo karčią tiesą apie judus
Maskvinės policijos darbus
Lietuvoje.

Pagal statutą, BALF nepar-
tinė organizacija, tokiu būdu,
musų šnipeliai, įsigerindami
Maskvinei policijai, pradėjo p.
Pakštą skusti.

Bet kas gali užgniaužti tie-
sia apie nežmoniška Sovietų
Sąjungos elgesį kultūringoje
Lietuvoje? Niekas!

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000
Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO SEPT.-RUGS. 14, 1945

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by

Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance

In the United States \$2.00
In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the Act of March 3, 1879.

(30-ti metai :: 30th year)

Lietuva buvo Parduota Jaltos Posėdyje, Wiegand Tikrina

Jis Okupavo Tokyo

Lt. Gen. Eichelberger, U. S.
8-s armijos komandierius, už-
ėmė Tokyo sritį. Jis pasi-
mėjo kariavimu prieš Japonus
pietų salų peltėse ir žinomas
Japonų nemėgimu.

TRUKŠMAS PRIEŠ DAVIMĄ BRITAMS PASKOLO

Washington, Republika-
nai Kongreso nariai pradė-
jo trukšmuoti protestuoda-
mi prieš skolinimą Britani-
jai pinigų. Dabar randasi
atvykus Britų komisija su-
tarimui gauti paskolą.

Ats. Knutson pasakė la-
bai atvirai, "Kokie jie ma-
no mes esam žiopliai? Jie
nori gauti finansinę pagal-
bą pravedimui ten socializ-
avimo, prievarta atimant
industrijas ir biznius, su
musų pinigais."

Kitas atstovas pasakė:
"Šios paskolos jie nori ne
šelpimui badaujančių žmo-
nų, ar kenčiančios žmoni-
jos ar nugalėjimui kito Hit-
lerio, bet išnaudojant Ame-
rikos taksų mokėtojus gau-
ti pinigų kad valdžia galė-
tų nupirkti Anglijos ban-
ką, Britų kasyklas ir gele-
žinkelius."

Britai greitomis nori čia
gauti 3 milijonų paskolą.

Prez. Truman linkęs su-
teikti Britams paskolą, sa-
ko Britų socializmas netu-
ri būti statoma kliūtimi.

ALKANAS Paryžius ti-
kisi ir laukia pagalbos iš
Amerikos. Paryžius nėra
daug nuo karo nukentėjęs,
nes pasidavė be mušio, ta-
čiau su visa nukentėjusia
šalimi ir Paryžius kenčia
nedateklių ir laukia pagal-
bos.

NORVEGIJOS išdavikas
Vidkun Quisling nuteistas
mirti. Nuo jo paėjo "kvis-
lingo" vardas kitiems išda-
vikams kurie stojo tarnau-
ti okupantams, naziams ar
bolševikams Europos šaly-
se šio karo metu.

Eina žinios kad Vatika-
nas skirs 7 ar 8 Amerikoje
kardinolus. Kardinolų kon-
sistoja įvyks Gruodžio m.

SOVIETAI NELEIS KIŠTIS Į JŲ REIKA- LUS, STALINAS PAREIŠKĖ

Rugsėjo 10 Londone pra-
sidėjęs penkių didžiųjų sa-
jungininkų užsienio sek-
retorių ir ministrų posė-
dis pasirodė atrauktas juo-
du demesiu.

Rusija nusistačius kad i-
jos užimtų Europos šalių
tvarką kitos sąjungininkės
nesikišų, ji apsidirbs pati
sulyg savo plano, kas pa-
daro United Nations or-
ganizaciją beprasme.

Penkių didžiųjų tarybai
susirinkus nustatyti taikos
pagrindus Italijai, Rumani-
jai, Bulgarijai, Vengrijai
ir Lenkijai, Maskva neleis
kištis į kitų reikalus, tik-
tai galės spręsti Italijos
klausimą. Ar tas Sovietų
užsispyrimas bus nugalė-
tas paaiškės ateityje.

Svarbus klausimas yra
išsprendimas Italijos kolo-
nijų Afrikoje likimo.

Sekretorius Byrnes pa-
reiškė konferencijos prad-
žioje kad pirmiausia bus
išspręsta Italijos taikos ir
jos kolonijų reikalas, duo-
damas suprasti kad didu-
mą kolonijų Italija pasilai-
kys. Tam tikras salas Vi-
duržemio juroje gražins
Graikijai, kitos teks Brita-
nijai, ir Britai reikalauja
bryžį Lybijos pavesti Egiptui.

Byrnes taipgi pranešė
jog ši konferencija nesvar-
stys apie atomiškos bom-
bos paslapties davimą ki-
toms sąjungininkėms.

Britų vyriausybė taipgi
griežtai pasisakė prieš kė-
limą klausimo atomiškos
bombos dabartinėje konfe-
rencijoje.

Lietuva buvo parduota Jaltoje

Nežiurint Amerikos Lie-
tuvų spaudimo, ir Sekre-
torius Byrnes ir niekas ki-
tas visai neturi savo dien-
otvarkėje svarstymo Lietu-
vos klausimo.

Amerikos spaudos rašy-
tojas Karl H. Von Wiegand
iš Madrido savo straipsny-
je šitaip rašo: (Tas straip-
snis pilnai telpa Angliškai
ant 8-to pusl.):

"Stalinas pareiškė kad
tėmijimas ar prižiūrėjimas
rinkimų užsienio atstovų
tose šalyse nebus toleruoja-
mas, nes tas sudaro Rusų
vidaui reikala."

"Toks pareiškimas neku-
riose valdiškose įstaigose
laikomas atviru pasiprieši-
nimu vakarų demokratija-
joms bendrai, o Amerikai
ir Britanijai ypatingai.

"Nėra jokios garantijos
toms šalims 'laisviems rin-
kimams' praveisti, net nei

Lenkijai, jeigu toks Mask-
vos atkaklumas nebus at-
kirstas.

"Lietuva, Latvija ir Es-
tonija daugiau jau net nei
neminimos.

"Šios trys Pabaltijo res-
publikos dingo kaip laisvos
ir nepriklausomos valsty-
bės.

"Jos buvo paaukotos Jal-
toje Prezidento Trumano ir
Sekretoriaus Byrnes pirni-
takumų ir įjėdų Potsdame
negalėjo nieko padaryti tų
šalių žmonėms.

"Potsdame Stalinas aiš-
kiai nustatė kad jis nepri-
ims siūlymų prižiūrėti ar
tikrinti išlaisvintose šalyse
atliekamų rinkimų..."

MacARTHUR IVEDE JAPONAMS GRIEŽ- TĄ SUVARŽYMĄ

Gen. MacArthur, baigda-
vas okupuoti Japoniją pa-
reiškė kad nugalėti Japo-
nai galės valdytis patys su-
darydami valdymą, tačiau jis
panaudos ir įjėgą kuomet
bus reikalinga juos sudrau-
sti atsitikime nesilaikymo
patvarkymų.

Japonų imperatorius Hi-
rohito turės progą palaiky-
ti savo vietą apkarpytoje
valstybėje, tačiau jis bus
griežtoje Amerikiečių oku-
pantų priežiūroje.

Japonams įvesta patvar-
kymas išeiti iš namų tik su
šviečia ir pasilikti namie po
sutemos, taipgi paskelbta
įvairių pabaudų eilė.

Gen. MacArthur pradė-
jo platų gaudymą Japonų
karo kriminalistų.

Tojo, Japonų karo meto
premjerą, kuris įsakė pa-
salingai užtakuoti Pearl
Harbor, persiėmė ir sun-
kiai susiėmė, kai Ameri-
kos milicija atvyko į su-
imtį. Amerikos daktarai
stengiasi išgelbėti jo gyvy-
bę.

**Bando atomais varomą
lokomotivą.** Belleville, N.
J., statydinama ir daro-
ma bandymai panaudoti
atomų įjėgą traukinio va-
rymui. Dirbėjas sako, vie-
nas puodukas gyvsidabrio
atomų galės varyti lokomo-
tivą, traukiantį 120 preki-
nių vagonų, 45 kelines i-
abu galų tarp New Yorko
ir San Francisco.

BRITAMS šis karas kaš-
tavo apie 6 milijonus dola-
rių. Palyginus su Ameri-
kos karo kaštais, Britų vi-
si karo kaštai sudaro tik
trečdalį vienos iš septynių
Amerikos karo paskolų.

Oficialūs Pearl Harbor Kaltininkai

Šie aukštieji Amerikos ginkluotų jėgų vadai tapo oficia-
liai itarti kaltininkais už nepasiruošimą apsiginti kuomet Ja-
ponai užatakavo Pearl Harbor, Gruodžio 7, 1941. Viršuje:
Rear Adm. Kimmel; žemutiniame rate, Adm. Stark; apacio-
je keturkampyje, Maj. Gen. Short. Vaizdas parodo atakavi-
mo sritį. Buvo įtartas ih Gen. Marshall, bet Prez. Truman jį
išteisina nuo atsakomybės.

ARMIJA PALEIS 5 MILIJONUS VYRŲ

Iki 1946 Liepos 1 iš US
armijos bus paleista 6,000-
000 vyrų. Armija pasiliks
2,500,000 vyrų stiprumo.

Karo sekretoriaus padė-
jėjas Patterson pareiškė
Kongresui kad nesikišų i-
armijos demobilizavimą, tą
atliks pati kariuomenės va-
dovybė.

KOMUNISTŲ suagituo-
ta Chicago universiteto
mokytojų grupė, pasirašius
pasiuntę Prez. Trumanui
peticiją kad ši šalis pasida-
lintų atomiškos bombos pa-
slaptim su 'kitomis šalimis'.
Tos "kitos šalys" yra So-
vietų Rusija.

Toje peticijoje nepasira-
šo žymieji to universiteto
profesorai ir vadai.

Milano srityje, Italijoje,
pastaros savaitės Italų ci-
vilinių susirėmimuose užmuš-
ta 8 Britai kareiviai.

14 žuvo. Miami, Fla. —
Laivyno lėktuvui nukritus
ir sudegus, žuvo 14 karo
laivyno vyrų.

MĖSOS racionavimas už-
sibaigs su Rugsėjo 30 d.

Taipgi su ta diena bus
užbaigta karo meto pagrėi-
tintas laikas: su Spalių 1
laikrodžiai bus atsukti va-
landa atgal.

Japonai per mėnesį lai-
ko kovose su Rusais dar
spėjo išmušti 8,219 Rusų
kareivių ir virš 22,000 su-
žeidė.

Japonija šiame kare pa-
nešė 5,639,350 kareivių nuo-
stolių, prie to 554,350 civi-
linių užmušta ar sužeista.
Paskandinta apie 2,000 Ja-
ponijos laivų.

Iš Australijos vėl parve-
ža 630 Amerikos kareivių
žmonų, su jomis ir 236 ku-
dikius. Jos yra istekėju-
sios už Amerikiečių karių
trečdalį vienos iš septynių
Amerikos karo paskolų.

KOREJA PAIMTA U. S. GLOBON

Koreją, kurią valdė Ja-
ponija, ir kuri šalis reika-
lavo sau nepriklausomybės,
užėmė i savo kontrolę Ame-
rikos kariuomenė, bolševi-
kai ten neįleisti.

Korejos gyventojai neap-
sakomai pradžiugo, per ke-
dias dienas užė, siautė ir
linksminosi.

Amerikos Gen. Hodge,
kurio valdžioje Koreja yra,
pareiškė spaudos atstovams
kad Korejiečiai turės įro-
dyti gali patys valdytis.

Japonai užleido Britams
Singaporą, ką Anglai val-
dė pirmiau, bet Japonai už-
ėmė karo pradžioje.

Keliavimas laivais per
Atlantiką tikima bus vi-
dutiniai sutvarkytas bėgy-
je šešių mėnesių, o už metų
laiko prasidės reguliariai
turistiniai plaukimai.

Gen. Wainwright

Lt. Gen. Jonathan W. Wain-
wright, kuris vadovavo Ame-
rikos kariuomenę Filipinuose
kuomet Corregidor tapo Japo-
nų užimtas ir jis paimtas į
nelaisvę, čia parodoma paleis-
tas iš Japonų belaisvių stovy-
klos.

Streikai. Šios savaitės
pradžioje streikai įvairiuo-
se miestuose apėmė 121,000
darbininkų, paliesdami su-
virš 40 industrijų. Kada
vienai darbininkai tapo pa-
leisti iš darbo karo užsa-
kymams pasibaigus, kiti ką
turi darbus gaisuoja strei-
kavimais.

Michigan valstijoje strei-
kuoja apie 43,000, daugiau-
sia Detroitė. Ohio valsti-
joje apie 28,000, ir Penn-
sylvanijoje 17,000.

Taipgi tukstančiai strei-
kuoja šiaip paskiruose mie-
stuose.

Kanadoje, pasiryžę strei-
kuoti mėsos pardavėjai po
to kai valdžia grąžino mė-
sos racionavimą. Valdžia
sako nori parupinti dau-
giau mėsos Britanijai ir
išlaisvintoms Europos ša-
lims.

Pittsburgh, Pa. — CIO
plieno darbininkų unija iš-
kėlė obalsį iškovoti plieno
darbininkams visoje šalyje
mokesties po \$2 į dieną
daugiau. Plieno industri-
joje yra apie 1,000,000 dar-
bininkų, kurių apie 200,000
tarnauja kariuomenėje.

South Bend, Ind. — Stu-
debaker automobilų kor-
poracija pakėlė savo dar-
bininkams mokesties po 12
centų valandai daugiau.

Pittsburgh, Pa. — Prasi-
dėjo streikas Westinghouse
Electric Corp. "baltkalnie-
rių" darbininkų. Tai yra
didžiausias tos rusies strei-
kas šalies istorijoje.

Tų darbininkų federaci-
jos vadai tikrina i streiką
išeis 12,000 tos kompanijos
"baltkalniečių" darbininkų
keturiolikoje jos dirbtuvių
ir ofisu.

Jų streikas gali išmesti
iš darbų apie 75,000 kitų
Westinghouse darbininkų.

Avalų dirbtuvės pradės
gaminti avalus laisvu bu-
du, kaip buvo seniau. Tas
bus pasiekta kelių mėnesių
bėgyje.

Avalų dirbtuvės gali pa-
gaminti iki 35 milijonų po-
rų įvairių avalų kas mė-
nesį.

Geležinkelio kompanijos
užsako naujus prekinius va-
gonus ir stato skubiai nau-
joviškus keleiviams važinė-
ti vagonus su įvairiais pa-
gerinimais ir patogumais.

Degtinės gamyba vėl su-
laikyta del grūdų stokos.

Degtinės varykloms lei-
džiama sunaudoti alkoholio
gaminimui tik po 3 mi-
lijonus butelių grūdų mė-
nesiui. Apie 30,000 darbi-
ninkų alkoholio industrijo-
je paliečiami bedarbės.

Rusija gavo iš Amerikos
7,615 karo lėktuvų nuo 1
Sausio, 1943.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

DIRBS PO 40 VALANDU

Pittsburgho dirbtuvėse, ofisuose ir įstaigose tukstantiai darbininkų sugrįžo prie 40 valandų darbo savaitės.

Daugelis kompanijų jau persikeitė į trumpesnę darbo savaitę, kitos laipsniškai persikeičia.

Pittsburgho srityje randasi 18,000 Federalių įstaigų tarnautojų, kurie visi Prez. Trumano įsakymu dirbs 40 valandų savaitėje.

Kur tik įvesta trumpa darbo savaitė, visur iškabinta užrašai skelbianti tai.

60 STREIKERIŲ SULAIKĖ 10,000 DARBUS

Jones & Laughlin plieno išdirbystės Pittsburghe tapo suapvalintu sutrumpėjimu 60 gelžkelių darbininkų kurie operuoja dirbtuvės plotuose reikmenis pervežančius traukinius.

Jų streikas atsiliepė į 10,000 kitų tos plieno dirbtuvės darbininkų, todėl streikeriai raginta tuoj streiką baigti.

KARYS NUŽUDE MERGINĄ

FAYETTE City, Pa. — Suimtas iš karo laivyno paleistas veteranas, Fredarick Hauser, 19 metų amžiaus, už nužudymą gražios merginos, Anna Dreyer. Po žudystės, jis dar slapstėsi dvi dienas. Jis pasiūlymo iš savo namų Monessen pirm negu jo nužudytos merginos lavonas buvo surastas prie vieškelio šešios mylios nuo jos namų.

Jureivis, 6 metų vyras, prisipažino kaip jis ją kriminališkai užpuolė, ir jai ginantis mergina primušė, paskiau galutinai pasmaugė jį diržu. Jos lavonas buvo surastas po penkių dienų vėliau, krumuose prie kelio, kur jis prisipažino ją iš automobilio išmėtyti po primušimo ir užsmaugimo.

GAUNA DARBUS

Kurie paleisti iš karo darbų Pittsburgho darbininkai kreipiasi į U. S. Darbininkų Samdymo biurą, jie tuoj pasiūlydami j darbus. Paveizdan, pereitą savaitę tik viena diena iš 3267 užsirašiusių darbo įiekančiųjų 2,000 buvo pasiūstyti dirbti.

MAZA GASO

Kaimyniškoje West Virginia valstijoje sustreikavus kurinamo gaso pumpavimo stočių darbininkams, Pittsburghe apsiereiskė gaso stoka.

Streikas apima 1,000 darbininkų ir gaso sumažėjo po 155 milijonų kubinių pėdų per dieną. Jei streikas užsitęs ilgiau daugelis dirbtuvių neturės gaso ir tulos jų turės sulaikyti savo darbus.

Streikas kilo dėl kompanijos neįsipildymo pakelti 10 nuoš. algų daugiau ir dėl paleidimo iš darbo 18 uniistų.

KARO TRAGEDIJA

KANSAS CITY, Mo. — Čia ištiko viena iš šio karo šeimyninių tragedijų: tulo kareivio žmona, gavus žinią kad jos vyras mirė Japonų nelaisvėje, nesenai ištėkėjo už savo vyro dėdės. Žinoma, ji neskubino apsišviesti, laukė net 10 mėnesių. Bet kai apsišvėdė, po 12 dienų gavo žinią kad jos pirmas vyras yra gyvas Japonų nelaisvėje. Dabar jis paleistas ir grįžta.

Juozas V. Valickas
Dirvos Atstovas Rytose
Prenumeratoms, Skelbimams
86 Jackson Street
NEWARK 5, N. J.

WYOMING KLONIS

LIETUVIAI MAINERIAI

Numirus Jonui J. Nieniu, iš Wyoming Klonio žinučių kaip ir nesimato mūsų laikraščiuose. Jo mirtis atnešė didelę moralinę tos apielinkės Lietuvos skriaudą. Kitas žinučių rašėjas iš klonio dar neatsiranda ir gal negreit atsiras.

Kad žinoti kas yra Wyoming Klonis reikia pažymėti šiuos — Wilkes-Barre ir Scranton — miestus. Šis klonis gamtiškai yra tas pats klonis, tik pietvakariname gale, kur yra Wilkes-Barre miestas, vadinasi Wyoming Valley. Tolyne žiemų rytus nuo Pittston, Pa., vadinasi Lackawanna Valley, su dideliu Scranton miestu.

Šie abu kloniai turi apie 50 Angliškų mylių ilgio. Juose daug Lietuvių gyvena nuo pat prasidėjimo Lietuvių atkeliavimui į šią šalį. Čia randasi Lietuvių tarp 40,000 ir 60,000.

Čia randasi 15 Lietuviškų parapijų. Lietuviai daugumoje dirba angliakasyklose — jie tą darbą yra pamile, nes kaip jie sako, "darbe neturi ant savęs boso"; jie čia gyvena sau gražiai santaikoje ir sutarime.

Lietuviai čia turi ir savo kultūrinį ir dvasinį gyvenimą. Jie darbe yra laisvi nuo boso. Jie sueina darbe, kada reikia laukti atvežant anglies karų, ir diskusuoja svarbiais pasaulio klausimais, todėl vis šiek tiek prasilavinava nuo sugabesniųjų. Be "diplomatijos", jie pasakoja kas kokia žino pasakas na ir juokiasi susirėmę į šonus.

Kada atveža karus tai griežia už "sevelių", karus užplodo, ir emė "dinerkes" eina namon — dienos darbas padarytas.

Dar priedui, išėję iš žemės gilūmų, nueina į alinę "nuplauti nuo plaučių dulkes" — tai ir viskas.

Namie parėję iš darbo, likusį laiką, kurio labai daug turi, taip pat praleidžia suže apkalbėdami "diplomatiją". Ta "diplomatija" gabesnius iš jų ir pralavina nors ant tiek kad jie jaučiasi savistoviais protiška, ir juos visoki izmai nepaveikia, o jei ir paveikia tai ne ilgam, kaip vėliau matysime.

SLA APSKRICIO PIKNIKAS
Teko man pas Wyomingo Klonio Lietuvius apsilankyti Liepos 29 ir dalyvauti piknike kurį surengė SLA 7-tas apskritis "San Sui" parke. Diena pasitaikė labai graži ir Lietuvių susirinko iš plačių apielinkų į 3000. Tai gražus buris. Galėjo būti dar ir daugiau, bet matėsi visi Lietuviai kurie dalyvauja Lietuvių judėjime šioje apielinkėje. Taip sakant žmonės linkę į inteligentiškumą, jaučiasi esą tikrais Lietuviais; matėsi ir tie kurie jau yra seneliai.

Ir kaip tai buvo keista, nes prieš kelis metus atgal išrodė kad Lietuviai visai jau nėra, bet dabar rodos visi staiga atsirado; toks pobuvis senai jau yra buvęs.

Su jais besikalbant ir žinant

Panelės Prajojo Arkliais 1,200 Mylių

Šios dvi panelės raitos atėjo iš Los Angeles, į Stoneham, Colorado, 1,200 mylių kelio. Jos prajodavo per dieną tarp 30 ir 35 mylių.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

Su jais besikalbant ir žinant

Panelės Prajojo Arkliais 1,200 Mylių

Šios dvi panelės raitos atėjo iš Los Angeles, į Stoneham, Colorado, 1,200 mylių kelio. Jos prajodavo per dieną tarp 30 ir 35 mylių.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

Su jais besikalbant ir žinant

Panelės Prajojo Arkliais 1,200 Mylių

Šios dvi panelės raitos atėjo iš Los Angeles, į Stoneham, Colorado, 1,200 mylių kelio. Jos prajodavo per dieną tarp 30 ir 35 mylių.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

Su jais besikalbant ir žinant

Panelės Prajojo Arkliais 1,200 Mylių

Šios dvi panelės raitos atėjo iš Los Angeles, į Stoneham, Colorado, 1,200 mylių kelio. Jos prajodavo per dieną tarp 30 ir 35 mylių.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

Su jais besikalbant ir žinant

Panelės Prajojo Arkliais 1,200 Mylių

Šios dvi panelės raitos atėjo iš Los Angeles, į Stoneham, Colorado, 1,200 mylių kelio. Jos prajodavo per dieną tarp 30 ir 35 mylių.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

Su jais besikalbant ir žinant

Panelės Prajojo Arkliais 1,200 Mylių

Šios dvi panelės raitos atėjo iš Los Angeles, į Stoneham, Colorado, 1,200 mylių kelio. Jos prajodavo per dieną tarp 30 ir 35 mylių.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

Su jais besikalbant ir žinant

Detroit, Mich., Naujiėnos

Lietuvių Radio Programas Prasidėjo

Rugsėjo 8, iškilmingai pradėtas Amerikos Lietuvių Balso radio pusvalandis, iš stoties WJLB, tarp 7:30 ir 8 val. vakare.

Šis Amerikos Lietuvių Balso radio pusvalandis bus kas šeštadienį po pusę valandos, tuo pačiu laiku, 1400 ant jųsų radio.

Radio programo atidarymas buvo sėkmingas ir Lietuvių suktas su dideliu entuziazmu. Sekančią dieną buvo Lietuvių Kareivių Rėmėjų gegužinė, kur nuvykus teko išgirsti gražių komplimentų steigėjams ir programos išpildytojams.

Teisėjas Juozas P. Uvick sakė, "Negalėjo būti tinkamesnės valandos kaip šeštadienio vakare, nes kitais vakarais būna daug svarbių Amerikoniškų programų, kurių mūsų vaikai nori klausyti, betgi šeštadienio vakarais jie mielai klausys Lietuviško. Pats programos vykęs ir jei taip ir toliau bus tai klausytojai bus patenkinti."

Ponia Tamošaitienė pasakė: "Kai išgirdau Lietuvišką programą net širdis iš džiaugsmo sudrebėjo. ... Taip gražiai kalbėjo ir dainavo kad net man asaros ėmė riedėti". Ir daug visokių gražių išsireikimų buvo patiekta. Gori Lietuviai ir vėl atnešė savo aukas ir įteikė radio klubui. Stambesnių aukotojų vardai bus paskelbti per radio.

Programą pildė vedėjas Harry A. Kapturavskas, Mirga Motuzaitė-Michaels tvarko muzikalį programą. Viktoras Petrikas ir Marija Sims pasakė sveikinimo kalbas, Helen Raub padarė LVS 6-to skyriaus pikniko pranešimą.

Net keturias dainas padainavo Detroitiečių mylimas dainininkas Jonas Valiukas, tenoras. Daug žmonių man sakė buvo sužavėti mūsų programos vedėjo H. A. Kapturavsko jautria įžangine kalba. Šiaip viskas atlikta geru pasisekimu.

Darbas pradėtas paskelmin-gai su plautais Detroito ir kitų miestų Lietuvių pritarimu, visų lauktas tikslas atsiektas. Dabar tik Amerikos Lietuvių Balso pusvalandžio vedėjams didelės kantrybės ir pasipvntimo darbą paskelmin-gai vesti pirmyn!

SEKMINGAS KARIŲ RĖMĖJŲ PIKNIKAS
Rugsėjo 9 įvykęs Lietuvių Karių Rėmėjų metinis piknikas buvo tikrai paskėmingas. Oras pasitaikė gražus tad žmonių prigužėjo tiek daug kad pripildė visą pikniko vietą. Pasak Adv. Alex Conrad, "Tai tikrai senoviškas Lietuvių piknikas".

Džiugu yra kad Lietuviai jau pradeda pajusti savo tautos reikalus ir už juos stoji dirbti dideliu pasisventimu. Ta pilnai parodo toki išvaizdaimai koks buvo šis piknikas. Čia matėsi seneliai jau su lazdukėmis ir jaunamartės su kukliais rankose.

LVS SKYRIAUS PIKNIKAS
Dabar jau smarkiai rengiamės Lietuvai Vaduoti Sąjunos 6-to skyriaus piknikui kuris įvyks kitą sekmadienį, Rugsėjo 23, Birutės Darže. Viskas jau suruošta, kad tik oras būtų patogus.

Tikimės kad bus svarbių pranešimų šiam piknike apie Lietuvių veikimą ir Lietuvos pabėgėlių gelbėjimą. Net ir pikniko pelnas skiriamas Lietuvių pabėgėlių reikalams.

Visi, visi į šį pikniką. Juk taip smagu su savo tautiečiais susieiti pasikalbėti ir žiniomis pasidalinti. O dabar žinios tokios įdomios ir mums žingeidžios, nes jos didumoje liečia mūsų mielus gimines išlaškytus po plačią Europą ir kitus kraštus.

Rep.

KLaidos PATAISYMAS
Pereitame Dirvos numeryje, korespondencijoje iš Baltimore, Md., padėkos žinutėje, įvyko klaida: parašas turėjo būti: Petras P. Jara (ne Lala).

Už tai p. Jara atsiprašome.

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų — iškili į laisvą \$1 dabar ir "Dirva" lankys jus ištisą pusmetį.

J. Žemantauskas
Notaras
"Dirvos" Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

PASKUTINIS SEZONO 6 PIKNIKAS
Lietuvių Vaizbos Butas ir LVS skyrius rengia pikniką šį sekmadienį, Rugsėjo 16, Linden Parke, Union City, Conn. Piknikas prasidės 12 val. dienos. Programas paruoštas įdomus. Taipgi pasižadėjo dalyvauti svečių iš Hartford, New Britain, New Haven, Ansonia, Bristol ir apielinkės miestelių. Bus škarių užkandžių ir išsigėrimų.

Dr. M. J. Colney.

J. Žemantauskas
Notaras
"Dirvos" Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

Vienatinė Vietinė Pastovy Lietuviška Real Estate
6606 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

United Nations merginos, atsižymėjusios Karo Bonų vajuose, buvo apvežtos New York'e ir Washington'e. Čia jos parodomos lipa kopėčiomis ant stogo to viešbučio kur jos buvo apstojusios, pamatyti iš viršaus New Yorką.

Grand Rapids, Mich.

PO M. S. SEIMO. Čia atsi-buvusiame Katalikių Lietuvių Moterų Sąjungos seime Rugs. pabaigoje išrinkta valdyba sekanti:

Pirmininkė — Albina Drižienė, vietinė.

Kitos valdybos narės: vice pirm. — Vera Galinaitis, Chicago; sekretorė — Albina Poška, Chicago; išdėininkė — Helena Statkus, Chicago; išdė globėjos: Elzbieta Paurazienė, Detroit, Nell Meškunas, Waterbury. Organo redaktorė — Sofia Sakalienė, Chicago.

Waterbury, CT.

DRABUŽIŲ VAJUS SKLANDŽIAI EINA

Waterburio Lietuvių BALF abu skyriai pradėjo drabužių vajų nuo Rugsėjo 10 iki 15 d., ištisą savaitę. Drabužių vajaus pirmininkas Kun. J. J. Valantiejus kviečia visus kurie tik atjaucia Lietuvos žmonių skurdžią padėtį, stoti į pagalbą.

Kurie turit dar neblogų atliekamų drabužių, padovanokit ir paprašykite savo kaimynų kad padovanotų. Vajuje dirba plati komisija iš Lietuvių ir kitataučių.

LANKESI WATERBURY

Rugsėjo 3, Inž. Pijus J. Žiuris su žmona, LVS centro pirmininkas iš Cleveland, Ohio, grįždamas iš Worcester, Mass., trumpai užsuko į Waterbury pas Dr. M. J. Colney, taipgi atlankė savo draugus pp. Jacob Trečiokus, Oakville. Pp. Trečiokai, vaishingi žmonės, pagamino skanius pietus ir labai draugiškai priėmė svečius. Gaila kad dėl trumpumo laiko pp. žiuriai neturėjo progos aplankyti kitus savo artimus draugus.

PASKUTINIS SEZONO 6 PIKNIKAS

Lietuvių Vaizbos Butas ir LVS skyrius rengia pikniką šį sekmadienį, Rugsėjo 16, Linden Parke, Union City, Conn. Piknikas prasidės 12 val. dienos. Programas paruoštas įdomus. Taipgi pasižadėjo dalyvauti svečių iš Hartford, New Britain, New Haven, Ansonia, Bristol ir apielinkės miestelių. Bus škarių užkandžių ir išsigėrimų.

Dr. M. J. Colney.

J. Žemantauskas

Notaras

"Dirvos" Agentas

130 Congress Avenue

Waterbury, Conn.

Vienatinė Vietinė Pastovy Lietuviška Real Estate

6606 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

United Nations merginos, atsižymėjusios Karo Bonų vajuose, buvo apvežtos New York'e ir Washington'e. Čia jos parodomos lipa kopėčiomis ant stogo to viešbučio kur jos buvo apstojusios, pamatyti iš viršaus New Yorką.

Grand Rapids, Mich.

PO M. S. SEIMO. Čia atsi-buvusiame Katalikių Lietuvių Moterų Sąjungos seime Rugs. pabaigoje išrinkta valdyba sekanti:

Pirmininkė — Albina Drižienė, vietinė.

Kitos valdybos narės: vice pirm. — Vera Galinaitis, Chicago; sekretorė — Albina Poška, Chicago; išdėininkė — Helena Statkus, Chicago; išdė globėjos: Elzbieta Paurazienė, Detroit, Nell Meškunas, Waterbury. Organo redaktorė — Sofia Sakalienė, Chicago.

Waterbury, CT.

DRABUŽIŲ VAJUS SKLANDŽIAI EINA

Waterburio Lietuvių BALF abu skyriai pradėjo drabužių vajų nuo Rugsėjo 10 iki 15 d., ištisą savaitę. Drabužių vajaus pirmininkas Kun. J. J. Valantiejus kviečia visus kurie tik atjaucia Lietuvos žmonių skurdžią padėtį, stoti į pagalbą.

Kurie turit dar neblogų atliekamų drabužių, padovanokit ir paprašykite savo kaimynų kad padovanotų. Vajuje dirba plati komisija iš Lietuvių ir kitataučių.

LANKESI WATERBURY

Rugsėjo 3, Inž. Pijus J. Žiuris su žmona, LVS centro pirmininkas iš Cleveland, Ohio, grįždamas iš Worcester, Mass., trumpai užsuko į Waterbury pas Dr. M. J. Colney, taipgi atlankė savo draugus pp. Jacob Trečiokus, Oakville. Pp. Trečiokai, vaishingi žmonės, pagamino skanius pietus ir labai draugiškai priėmė svečius. Gaila kad dėl trumpumo laiko pp. žiuriai neturėjo progos aplankyti kitus savo artimus draugus.

PASKUTINIS SEZONO 6 PIKNIKAS

Lietuvių Vaizbos Butas ir LVS skyrius rengia pikniką šį sekmadienį, Rugsėjo 16, Linden Parke, Union City, Conn. Piknikas prasidės 12 val. dienos. Programas paruoštas įdomus. Taipgi pasižadėjo dalyvauti svečių iš Hartford, New Britain, New Haven, Ansonia, Bristol ir apielinkės miestelių. Bus škarių užkandžių ir išsigėrimų.

Dr. M. J. Colney.

J. Žemantauskas

Notaras

"Dirvos" Agentas

130 Congress Avenue

Waterbury, Conn.

Vienatinė Vietinė Pastovy Lietuviška Real Estate

6606 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

United Nations merginos, atsižymėjusios Karo Bonų vajuose, buvo apvežtos New York'e ir Washington'e. Čia jos parodomos lipa kopėčiomis ant stogo to viešbučio kur jos buvo apstojusios, pamatyti iš viršaus New Yorką.

Grand Rapids, Mich.

PO M. S. SEIMO. Čia atsi-buvusiame Katalikių Lietuvių Moterų Sąjungos seime Rugs. pabaigoje išrinkta valdyba sekanti:

Pirmininkė — Albina Drižienė, vietinė.

Kitos valdybos narės: vice pirm. — Vera Galinaitis, Chicago; sekretorė — Albina Poška, Chicago; išdėininkė — Helena Statkus, Chicago; išdė globėjos: Elzbieta Paurazienė, Detroit, Nell Meškunas, Waterbury. Organo redaktorė — Sofia Sakalienė, Chicago.

Waterbury, CT.

DRABUŽIŲ VAJUS SKLANDŽIAI EINA

Waterburio Lietuvių BALF abu skyriai pradėjo drabužių vajų nuo Rugsėjo 10 iki 15 d., ištisą savaitę. Drabužių vajaus pirmininkas Kun. J. J. Valantiejus kviečia visus kurie tik atjaucia Lietuvos žmonių skurdžią padėtį, stoti į pagalbą.

Kurie turit dar neblogų atliekamų drabužių, padovanokit ir paprašykite savo kaimynų kad padovanotų. Vajuje dirba plati komisija iš Lietuvių ir kitataučių.

LANKESI WATERBURY

Rugsėjo 3, Inž. Pijus J. Žiuris su žmona, LVS centro pirmininkas iš Cleveland, Ohio, grįždamas iš Worcester, Mass., trumpai užsuko į Waterbury pas Dr. M. J. Colney, taipgi atlankė savo draugus pp. Jacob Trečiokus, Oakville. Pp. Trečiokai, vaishingi žmonės, pagamino skanius pietus ir labai draugiškai priėmė svečius. Gaila kad dėl trumpumo laiko pp. žiuriai neturėjo progos aplankyti kitus savo artimus draugus.

PASKUTINIS SEZONO 6 PIKNIKAS

Lietuvių Vaizbos Butas ir LVS skyrius rengia pikniką šį sekmadienį, Rugsėjo 16, Linden Parke, Union City, Conn. Piknikas prasidės 12 val. dienos. Programas paruoštas įdomus. Taipgi pasižadėjo dalyvauti svečių iš Hartford, New Britain, New Haven, Ansonia, Bristol ir apielinkės miestelių. Bus škarių užkandžių ir išsigėrimų.

Dr. M. J. Colney.

J. Žemantauskas

Notaras

"Dirvos" Agentas

130 Congress Avenue

Waterbury, Conn.

Vienatinė Vietinė Pastovy Lietuviška Real Estate

6606 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

United Nations merginos, atsižymėjusios Karo Bonų vajuose, buvo apvežtos New York'e ir Washington'e. Čia jos parodomos lipa kopėčiomis ant stogo to viešbučio kur jos buvo apstojusios, pamatyti iš viršaus New Yorką.

Grand Rapids, Mich.

PO M. S. SEIMO. Čia atsi-buvusiame Katalikių Lietuvių Moterų Sąjungos seime Rugs. pabaigoje išrinkta valdyba sekanti:

Pirmininkė — Albina Drižienė, vietinė.

Kitos valdybos narės: vice pirm. — Vera Galinaitis, Chicago; sekretorė — Albina Poška, Chicago; išdėininkė — Helena Statkus, Chicago; išdė globėjos: Elzbieta Paurazienė, Detroit, Nell Meškunas, Waterbury. Organo redaktorė — Sofia Sakalienė, Chicago.

Waterbury, CT.

DRABUŽIŲ VAJUS SKLANDŽIAI EINA

Waterburio Lietuvių BALF abu skyriai pradėjo drabužių vajų nuo Rugsėjo 10 iki 15 d., ištisą savaitę. Drabužių vajaus pirmininkas Kun. J. J. Valantiejus kviečia visus kurie tik atjaucia Lietuvos žmonių skurdžią padėtį, stoti į pagalbą.

Kurie turit dar neblogų atliekamų drabužių, padovanokit ir paprašykite savo kaimynų kad padovanotų. Vajuje dirba plati komisija iš Lietuvių ir kitataučių.

LANKESI WATERBURY

Rugsėjo 3, Inž. Pijus J. Žiuris su žmona, LVS centro pirmininkas iš Cleveland, Ohio, grįždamas iš Worcester, Mass., trumpai užsuko į Waterbury pas Dr. M. J. Colney, taipgi atlankė savo draugus pp. Jacob Trečiokus, Oakville. Pp. Trečiokai, vaishingi žmonės, pagamino skanius pietus ir labai draugiškai priėmė svečius. Gaila kad dėl trumpumo laiko pp. žiuriai neturėjo progos aplankyti kitus savo

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —
Jungo nevilksim!

Lemiamai Valandai Artėjant

NAUJA KNYGA APIE LIETUVĄ

Lietuvos intelektualinėms pajėgoms esant išblaškytoms po pasaulį ir mums ilgą laiką neturėjus beveik jokio ryšio su jomis, geros literatūros apie Lietuvą parengimas buvo labai sunkus dalykas. Šito akivaizdoje, "Timeless Lithuania" ir "Lithuania Under the Sickle and Hammer" išleidimas įgyja ypatingos reikšmės.

Dabartinis metu, betgi, susisiekti su Europa normalėjant, išblaškyti Lietuvos žmonės po truputį ima atsilepti. Per palyginamai trumpą laiką Lietuviškuose laikraščiuose matėme nemažą jų straipsnių. Ateityje, be abejo, jų bus dar daugiau.

Tačiau šituo mes negalime pasitenkinti. Susisiekdami su gyvaisiais bolševikų ir Vokiečių nusikaltimų Lietuvoje liudininkais, mes neatliktume savo pareigos jei jų tragiškų išgyvenimų bei patirčių nesudėtume į knygą.

Šitai turėdama galvoje, Lietuva Vaduoti Sąjunga ir nutarė išleisti Lietuvos pabėgėlių ir tremtinių bendromis įsigomis parašytą knygą apie Vokiečių ir bolševikų okupacijas Lietuvoje. Teskamba Amerikos Lietuviuose liudnasis tėvynės žemės aidas!

Pasimatas darbas betgi nėra lengvas, ir jo sėkmingam atlikimui reikalinga ryški visos Lietuviškos visuomenės parama. Kiekvienas Lietuvis turėtų išanksto tą knygą užsiprenumeruoti. Ne tik dėlto kad nei vienas tėvynainiui negali būti ne arti prie širdies autentiškas kelerių paskutiniųjų metų Lietuvos istorijos atpasakojimas, bet ir dėlto kad nuodugnus Lietuvai padarytus neteisbių žinijimas yra būtina mūsų kovos už Lietuvos laisvę sąlyga. Ta proga norėtusi priminti kad ir anksčiau Lietuvai Vaduoti Sąjungos išleisti knygų platinimas dabartinių metu turėtų būti pagyventas. Tai ypatingai liečia "Lithuania Under the Sickle and Hammer", kuri iki šiol dar nėra plačiai pasklidusi, bet kuri kovoje prieš bolševikus yra labai galingas ginklas.

VISUOTINIS SEIMAS

Su knygų ir kitokio Lietuviško spausdinto žodžio platinimu, rudenį atėjus, turėtų pagyvėti ir tikrai pagyvės visa mūsų veikla. Tai yra ypatingai svarbu, nes šis ruduo ir ateinanti žiema nulems Lietuvos ir daugelio kitų valstybių likimą. Taikos kongrencija, greičiausia, įvyks ateinančią žiemą. Tat iki to laiko mes turime išvystyti maximum akcijos ir parodyti maximum susiklausymo arba mes busime neatlikę to ką privalome atlikti.

Sąryšyje su tuo, ALT paskelbtas visuotinis Amerikos Lietuvių seimas sudaro ypatingos svarbos klausimą. Patirtingai nusiteikę tėvynainiai jau paskelbė viešumai savo pageidavimą — kad Amerikos Lietuvių Taryba susitartų su Lietuvai Vaduoti Sąjunga seimo klausimu. Deja, tulas ALT redaktorius net ir šiuo momentu pasirodė tebesą nesubrendęs. Užot parėmęs aukščiau minėtą vienybės šūkį, jis savo įprastu kumutišku stilium drebtelejo dumblo gniužte į Lietuvai Vaduoti Sąjungą, netgi nepalaukęs ką ji tuo klausimu pasakys. Gana savotiškas nusistatymas — garsinti visuotinį seimą, ir, žymiai Ame-

rikos Lietuvių visuomenė daliai net išsižioti neleidus, jė nuo to visuotinio seimo atstumti.

NUOSAUKIEJI IR KRASUTINIEJI

Paskelbti tą ar kitą suvažiavimą visuotiniu seimu ar net kongresu yra lengvas dalykas. Lygiai lengva yra paskelbti kad ta ar kita organizacija atstovauja visai ar beveik visai Amerikos Lietuvių visuomenei. Toks pasiskelbimas betgi nėra įrodymas, nes įrodymų vertė teturi faktai ir darbai.

Amerikos Lietuvių Misijos pasisekimas Washingtono tiek dalyvių skaičiaus, tiek Baltųjų Namų ir Kongreso jai parodyto dėmesio bei didžiosios spaudos palankumas įvertinimo atžvilgiu kaip tik yra toks realus darbas ir įrodymo vertės turis faktas.

Įvertinamą tą realu, kuriamajį darbą, kurį sistematinai varo apie Lietuvai Vaduoti Sąjungą susibūrę žmonės, plačiau žiurintieji Amerikos Lietuvių Tarybos veikėjai jau iš seno yra linkę į bendradarbiavimą su LVS. Deja, jų blaivus nusistatymas iki šiol būdavo karštuolių partinių užsispyrėlių paraližuojamas. Jei taip įvyks ir šį kartą tai tas "visuotinis" seimas pavirs eiliniu Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimu.

Tačiau net ir šitokiu atveju Lietuvai Vaduoti Sąjunga nesims tos taktikos kurios Amerikos Lietuvių Misijos atžvilgiu laikėsi ALT vadovybė — LVS nemėgėdžios ALT redaktorių, kurie iš kailio nėrėsi kad tik sugadintų Amerikos Lietuvių Misijos suvažiavimą Washingtono. Lygiu būdu ji nesisavins jų etikos, kurios žymė buvo Misijos vadovybės purvinimas.

KOVOSIME IKI GALO

Laukdamis kuris Amerikos Lietuvių Tarybos elementas — nuosaukus Lietuviškas ar krasutinis partinis — paims viršų, mes turime nenustodami dirbti. Kokie bebūtų to laukimo rezultatai, mes galime būti tikri kad tie žmonės kurie prieš pusę metų nunešė Lietuvos vardą į Baltuosius Namus ir į Kongresą pačioje sostinėje, tuo energingiau dirbs dabar kada ateina lemiamoji valanda. Kova bus tęsiame tol kol visos Lietuvai padarytos skriaudos nebus atitaisytos, kaltininkai nubausti ir nepriklausoma Lietuvos valstybė, gražinus į ją po visą pasaulį

Amerikiečiai Apsilanko Kalnuotoje Šveicarijoje

Vaide parodoma Amerikos kariai atvykę į Šveicariją pasisvečiuoti, toje "taikos šalyje", kuri išliko neįtraukta į karą per visą laiką. Vaizdas Šveicarų Alpuose, 10,290 pėdų aukštumoje.

išblaškytus Lietuvos vaikus, atkurta. Julius Smetona.

NEAPGALVOTI PREZIDENTŲ ŽYGLIAI

Po pereito didžiojo karo, Prezidentas Wilson padovanojo Japonijai Pacifike Maršalų ir Karolinų salas, kad Japonai neįkištų jo užsigeidimui sutverti Tautų Sąjungą, kurią patys Japonai pirmiausia ėmė ardyti, užpildami Kiniją. Tas salas gavus, Japonija įsitvirtino ir pasidarė pavojum Amerikai. Tą patyrėm kai Gruodžio 7, 1941 metais Japonija užatakavo Amerikos Pacifiko salų karo laivyno bazę, Pearl Harbor, Hawaii salose.

Dabar, Prez. Roosevelt Jaltos konferencijoje atidavė Rusijai Kurilų salas, kurios niekad Rusijai nepriklausė. Per jas Rusija prisitartina Amerikos ir Pacifiko pusės ir sudarys Amerikai rimtą pavojų, su laiku.

Nors Potsdamo konferencijoje sakytą Prez. Truman išgavęs iš Stalino sutikimą Kurilų salas užimti Amerikiečiams, tačiau tas pasirodė klaidingas. Roosevelt buvo uždavęs Trumanui duris Kurilų salas įgyti: jis atidavė jas Stalinui.

Europos atveju, Rooseveltas užkirta kelius Churchillio pastangoms įsigauti į Balkanus ir neleisti ten Stalinui įsigalėti. Roosevelt net sabotavo Britų žygį kuomet jie pasiryžo pasiūsti kariuomenę į Jugoslaviją. Šiandien Rusai valdo visą rytinę Europą ir Danijai priklausančią Borgholm salą Baltijos juroje.

Prez. Roosevelt, be prasmės ir be reikalo, padarė Rusiją daug didesnę ir galingesnę valstybę, ir tiesioginiu pavojum Amerikai, per Kurilų salas.

Mainykim i Bolševikus

Butų labai naudinga kad mūsų visuomenė, organizacijos ir veikėjai imtų rašyti laiškus savo kongresmanams ir senatams raginant pravesti įstatymą pasikeisti Lietuvos pabėgėliais ir tremtiniais su komunistais Amerikoje: jie myli Sovietus ir Staliną su jų visa tvarka, lai valdžia veža į Rusiją bolševikus, o i Ameriką lai atveža pabėgėlius, kurie myli Ameriką, jos tvarką i labai norėtų čia atvažiuoti.

Tai būtų labai teisingas darbas atlikti. S. Cvirka.

Tremtiniai Yverdone Džiaugiasi Dirva

Apgailauja kad Amerikos Lietuviai Nepajiegia Dirbti Vieningai Lietuvos Laisvinimo Darbą

Specialis laiškas Dirvai iš Šveicarijos.

Dirvos redaktorius gavo sekančią labai įdomų laišką nuo Yverdono, Šveicarijoje, Lietuvių tremtinių židinio komiteto, kur Lietuviai, sulaukę Dirvos, labai džiaugiasi ir kartu apsipazinę su LVS veikla pasižada su mumis toliau palaikyti ryšius.)

* * *

Yverdon, Rugp. 28.

Jeigu kartais mes esame nedavalgę arba neapsirengę ir sumurgdyti sveikatos atžvilgiu, tai jusų atsiųstas laikraštis Dirva visus mus nuteikė kuogeriausia. Lietuviškos spaudos mes esame pasiilę taip pat kaip savo Tėvynės, i kurią mums Lietuviams yra užkirstas kelias atgal.

Nors vieną valandėlę mes pajutome tą malonų jausmą, kada galėjome pasiskaityti Lietuviškos spaudos ir išgirsti mūsų užjurio brolių minčių. Mus stebina jusų išreikštos tikrai laisvos ir gražios mintys mūsų Tėvynės atžvilgiu ir dabar mes matome kad nežiurint visų nevilčių, jus tesiate tą garbingą kovą už mūsų Tėvynės laisvę ir jos nepriklausomybę. Per dvidešimt metų išgyvento nepriklausomo gyvenimo, rodo tik laidą kad mes Lietuviai mokamės tvarkytis ir gražiai gyventi be jokios "globos" ir prievartos. Mes nenorime svetimųjų įtakos ir jų "kultūros" — mes Lietuviai turime savą kultūrą, savas tradicijas ir jos tinka tikrai tikriems Lietuviams, bet ne parsišlavėliams ar iš baimės ar iš sau naudos.

Garsieji pasaulio vyrai, kaip prezidentai Roosevelt, Truman ir kiti puikiai suprato ir gerai žino seną ir garbingą Lietuvos valstybės praeitį ir galimumus gyventi nepriklausomai, ir dėl to nemėto "paglostymui" savo žodžių, o sako aiškiai ir atvirai kad Lietuva turi būti laisva ir nepriklausoma, nes ji įrodė verta gyventi kaip rami ir niekam netrukdanči.

Tie patys tikslai

Jusų laikraščio užsibrėžti tikslai yra tas pats kas ir mūsų. Todel jusų didelė dovana Dirva yra mums kaip alkio perimant duonos pluta. Tik labai gaila kad Amerikos Lietuviai savo tarpe negali atrasti bendros linijos, siekti to didžiojo idealo — nepriklausomos Lietuvos; gal kalta būtų mūsų Lietuvių ambicija (neimant galvonų tų kurie stovi už "laisvą tarybinę Lietuvą"), ar žemaitiškas užsispyrimas? Tai reikėtų pagalvoti kiekvienam ir "nuskriausti" save, statant save kaip auką Tėvynės labui.

Prisiminkime Kaune Vytauto Didžioje Muzieju ir jame užrašą, "Per Amžius Budėję Laisvę Laimėjom per Auką ir Pasišventimą". Juk tai ne tušti žodžiai ir ne simboliški, o praktiškai patirti ir išgyventi. Tam juk ir buvo liejamas kraujas Lietuvių, kurie turėjo galvoje mintį kad jų pralietas kraujas bus laisvės išpirkimui, kad ateityje mūsų tėvai, broliai, seserys ir vaikai galėtų laisvai gyventi mūsų gražioje Tėvynėje.

Tat ir tiems kurie neabejotinai turi per daug ambicijos, tektų viens kitam nusileisti ir suradus bendrą kalbą uždainuoti:

Taurieji Lietuviai, šalin ambicijos, pagiežos jausmai ir nesitikimai, stokim i darbą vienas už visus, visi už vieną, kad išvaduoti mūsų tėvus, seses, brolius ir mūsų brangią Tėvynę iš užgrobikų rankų.

Gal ne vietoje šie mūsų žodžiai, tai atleiskite, bet savo jausmų nuslėpti mes negalime ir mes visi kaip vienas smerkiame Tėvynės išdavikus ir stovinčius už tarybinę Lietuvą.

Dar kartą nuoširdus Lietuviškas aciu už Dirvą, kurios tikėjime susilaukti ir ateityje, kaip įrankio kuris mus paskatins šviesesnėn ateitin ir sumažins mūsų internuotų sunkią dalį Šveicarijoje.

Pone Redaktoriau, mes tikimės šiuo mūsų laišku užmegs-
ti tampsnėsius ryšius su jumis

asmeniškai ir su Lietuvai Vaduoti Sąjunga ir delto, jeigu atsirastų kokių nors reikalų ar žinių suteikimo pavidale ar kuo kitu, mes esame pasiruošę kiekvienu momentu jums pasitarnauti. Jeigu bus įdomu, mes galėsime jums suteikti žinias apie mūsų vargus ir apie židinio gyvenimą.

Su nekantrumu laukdami Jusų apsilankant pas mus raštu ir spauda, mes linkime jusų darbuose kuodidžiausios laimės ir sėkmės.

Lietuvių Židinio Komitetas
Yverdone.

(Nuo Redakcijos: Čia seka eilė Yverdono Lietuvių Židinio Komiteto parašų. Jų vardus, kaip ir kitais atvejais tremtinių-pabėgėlių vardus, atsargos deliai, viešai neskelbiame.)

ŠTAI TAS PULK. JONO PETRUIČIO APRAŠYMAS JO PERGYVENTŲ KANČIŲ BOLŠEVIKŲ NAGUOSE

'Kaip Jie Mus Sušaudė' \$1

1 knyga

(Lithuania Under the Sickle and Hammer)

(80 puslapių — su paveikslais — su Pulk. Petruičio biografija, su Lietuvos istorija)

UŽSISAKYKIT JŲ PLATINIMUI - 6 UŽ \$5, 15 UŽ \$10

L. V. S. CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

THE MAY Co's Basement

MES DUODAM IR IŠKEIČIAM EAGLE STAMPS

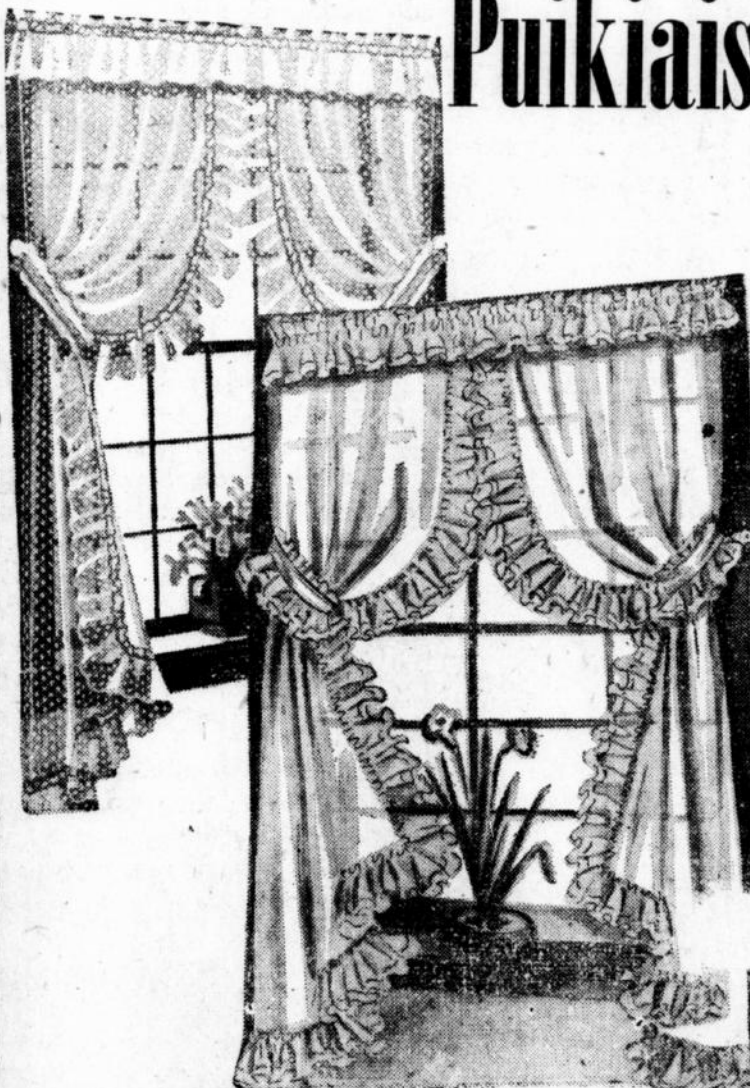
Padabinkit Savo Langus šiais

Puikiais Užtiesalais

5.69

pora

Trijų populiarių stilių... sniego baltos baltais taškais marquisette... ekstra plotus valdiškas marquisette arba reto rayon raukšlėti užtiesalai. Visi yra gero darbo ir gausiai sukirpti su pilnai apvedžiojimais ir pritaikytais užtiesalais.

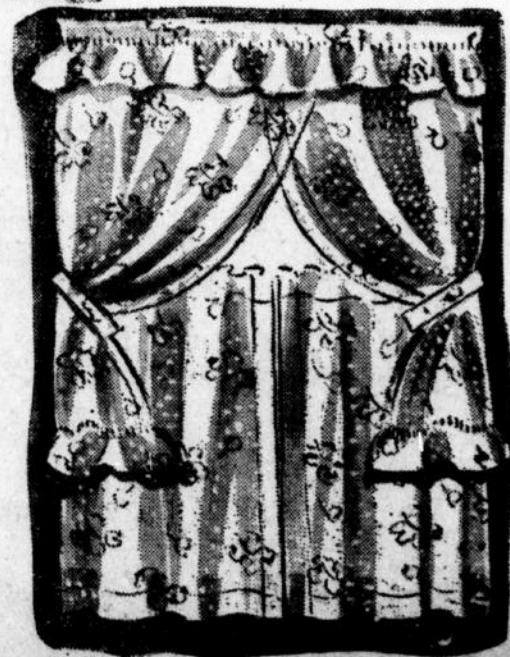
Gauti!
Tik ką

MARQUISSETTE COTTAGE SETAI

Ekstra plačios, puikių cottage langams užtiesalų setas puikiai marquisette velverų gėlių marginių. Raudoni, mėlyni ar žali. Su raukšlėti su pritaikytu perrišimu.

3.39

Setas

L.V.S. Pranešimas Visuomenei

Lietuvai Vaduoti Sąjunga Leidžia Amerikos Lietuviams

Didelę Lietuvų kalboje Knygą

APIE

Bolševikų ir Nazių Teroristines OKUPACIJAS LIETUVOS

Knyga paveiksluota, apie 350 pusl. didumo

Per penkis metus Lietuva buvo nuo mūsų atskirta juodu, paslaptiną šydu, už kurio ėjosi baisiausia mūsų tautos tragedija. Amerikos Lietuviai nori visos teisybės — nori patirti visus Lietuvos žmonių pergyvenimus po bolševikais ir po naziais — norėjo ir laukė tų žinių išgirsti iš pačių Lietuvos žmonių kurie tas baisenybes patys pergyveno — ir štai jų troškimas įsikūnija — Amerikos Lietuviams padaroma proga apie visa tai pasiskaityti ir patirti —

ĮSITĖMYKIT KAD ŠI SVARBŲ VEIKALĄ PARAŠĖ

Lietuvos Tremtiniai-Pabėgėliai

Parašė ne vienas, ne du, bet visa eilė žymiausių Lietuvos žurnalistų-laikraštininkų, kurie Lietuvoje užėmė vietas prie svarbių laikraščių. Parašė tie žurnalistai kurie Lietuvoje gyveno per pirmą bolševikų okupaciją, kurie buvo enkavedistų suimti ir uždaryti kalėjimuose, nespėti išvežti iš Lietuvos — kuriuos bolševikai (taip kaip Pulk. Petraitis) kankino, bet visus nespėjo užkankinti. Kurie išsislapstė nuo bolševikų, ir kurie sulaukė kitos, taip pat lygiai žiaurios teroristinės nazių okupacijos — kurie slapstėsi, dirbo Lietuvos požemyje, kovojo prieš naujus pavergėjus ir kurie, arba Vokiečių sugauti tapo ištremti Vokietijon, arba patys išbėgo į Vakarų Europą — kaip galėjo ir kur galėjo, kada atėjo antru kartu bolševikai Lietuvą okupuoti.

Veikalas apima ne tik išlaikinių Lietuvos priešų žygius, bet ir nekurių pačios Lietuvos žmonių elgesius tame sąmišyje kuris apsirėškė pajutus bolševikus ateinant Lietuvą okupuoti. Aprašo Lietuvos Prezidento pasišalinimą iš Lietuvos ir tt. ir tt.

NUOSTABUS SKAITYMAS — TEISYBĖ PAČIAME SAVO NUOGUME -- PLIKI FAKTAI, KARTI TEISYBĖ

* * *

* * *

* * *

Aukotojų, Prenumeratorių ir Rėmėjų Vardai Tilps Knygoje

Ši istorinė knyga leidžiama prenumeratos ir aukų keliu, taigi visuomenė prašoma prisidėti prie jos išleidimo parėmimo. Kviečiami visi knygų mėgėjai, veikėjai, profesionalai, draugijos, kuopos siųsti savo prenumeratas ir aukas. Visų kurie prisidės su kokia nors auka, vardai bus įspaudyti pačioje knygoje (ne priede, bet tiesiog knygoje), atminčiai visų jų kurie dirbat už Lietuvos laisvę šiuo visu laikotarpiu. Stambesni aukotojai gaus daugiau negu vieną knygą, ir galės jas padovanoti savo artimiesiems draugams, giminėms ir kaimynams, kad visi galėtų apsipažinti su tuo baisiuoju penkių metų Lietuvos laikotarpiu.

Aukas ir užsakymus siųskit, idėję pinigų ir aiškiai įrašę savo pilną vardą, adresą ir kiek pinigų siunčiat:

LVS. CENTRAS

6820 Superior Avenue

Cleveland 3, Ohio

Kariai su Lietuvos Pabėgėliais

REIKIA DAUGIAU RUPINTIS TREM- TINIAIS

Kitas Clevelandietis karys iš Vokietijos rašo Dirvos redaktoriui:

Širdingai dėkojus už jūsų laišką, kurį šiandien gavau. Prisiūstą LVS laišką pasistengsiu kuogreičiausia įteikti H Lietuvų komitetui.

Raštų laikinai negaliu prisųsti, bet ateityje Dirvai daug medžiagos turiu ir tikiu kad mano rašiniai skaitytojams bus labai įdomūs. Be įvairių užrašų apie Lietuvų gyvenimą Rusų ir Vokiečių okupacijoje ir ištremimuose turiu "Lietuvių Katalogo" pirmus du leidinius, kuriuos man padovanojo buvusio Klaipėdos Krašto gubernatoriaus žmona. Ateityje gal gausiu ir kitus leidinius.

Lietuvių gyvenimas nuo pat Rusų okupacijos yra skurdus ir labai, labai sunkus. Ne vieną kartą man teko praleisti su įvairiausios rūšies Lietuviu, ne kartą teko savom akim pamatyti jų vargus. Ne ašaromis prašomas, ne kitų šaukiamas aš pasiryžau kiek galint laisvą laiką praleisti jų tarpe ir kuodaugiau pasisemti žinių ir patikrinti tiesos.

Medžiagos turiu daug, bet dabartinėje padėtyje jokių būdu negaliu ką nors pradėti — kraustantis iš vietos į vietą, iš dalies į dalį. Dabartinė mano padėtis yra neaiški. Gal grįšiu Amerikon, o gal dar kiek teks pagyventi Vokietijoje. Pirmiau gyvenau beveik prie pat Lietuvų, bet po vėliausio išvažiavimo į Prancūziją ir vėl grįžimo Vokietijon, randuosi apie 30 km. nuo pirmosios vietovės.

Nors toloka, bet vis surandu proga Lietuvius aplankyti. Kaip ilgai gyvensiu čia nežinau, bet turiu ryšius ir tikiu kad juos turėsiu su Lietuviais, nors teks ir Amerikon sugrįžti.

Man ir kitiems Lietuviams smagu girdėti kad LVS steigiasi visokiais būdais palengvinti tremtinių buvį, ypač kad daromi žygiai sulaukyti nuo išsiuntimo jų Lietuvon. Ne vienas jau yra pasiūstas ir jo likimas nežinomas. Buvo ir vis dar vedami tardymai Amerikiečių okupuotoje teritorijoje Rusijos naudai.

Daugelis pabijo tardymo ir siuntimo, tat ir pranyksta — niekas nežino kur jie yra išvykę. Mano manymu LVS turėtų dar daugiau žygių daryti į Amerikos vyriausybę šiuo klausimu.

Apie Amerikiečių veikimus ir žygius skurde bevargstą Lietuviai dar nieko nežino. Kodėl Lenkai, Čekai ir kitų tautų žmonės gauna daugiau pašalpos ir žinių? Raudonajame Kryžiuje apart didumos Rusų ir kitų, retkarčiais Lietuvų pamatysi.

Tat, p. Karpiau, darykite žygius, nenustokite dirbė del ištremime bevargstančių Lietuvų. Jų rankos yra ištiestos į Amerikiečius, o veiduose graudžios ašaros.

Prisiūskite daugiau žinių jiems ir parodykite kad Amerikos Lietuvų tautinis susipratimas buvo ir bus stiprus.

Aš suradęs daugiau liuoslaikio pradėsiu rašyti kiek man sąlygos leis.

Jūsų Jonas.

KARYS SUTIKO SA- VO GIMINETI KUNIGĄ

Mrs. Geo. J. Vesperanice, Clevelandietė Lietuvaitė, gavo nuo savo brolio kario Vokietijoje laišką, kuris ten susitiko su jų pusbrliu, pabėgusiu iš Lietuvos. Šis pabėgėlis kunigas pasiryžęs tęsti mokslą Mueniche. Jis savo laiške rašo:

Karo audros mūsų mažą tautą išblaškyta po pasaulio dalis, tautas, miestus.... Aišku, netekus tėvų, tėvynės, turto, mūsų Lietuvų dalis atsidūrė skurde ir varge. Bet ką kalbėti apie tuos nelaiminguosius kurie liko saugoti pretėvių kaulų, miegančių milžinkapiuose, ar saugoti mūsų tėvų kalbą, papročius, sodybas žydinčias beržuos.... Nupjautos rugienos pravirko vortinklių gijomis, liepos — gelstanciais lapais, ir klevas paliko pakelėje rymoti.... Jie saugo tėvų žemę.

Vokietijos mažame užkampyje sutikau savo pusbrlį, jų pusbrlį. Jis tikrai padėjo išblaškyti tą liudną nuotaiką ir didį skausmą. Išplėstas prievarta iš šeimos židinio (tėvas, mamytė, sesuo liko nužudyti), tėvynės ilgesio kankinamas nerandu poilsio dieną ir naktį...

Labai prašyčiau padėti sukuriant mano tėvo brlį. Jis tikrai tikrai padės brolio sunui. Mano tėvas dažnai minėjo tą brlį Amerikoje, bet kur jis būtų neturėjo adresą. Labai prašau mano žinutę paduoti jūsų mieste išeinančiam Lietuviškam laikraščiui.

Jūsų brolis Antanas dar šiandien grįžo iš Anglijos. Grįžęs jis tuoj atvyko pas mane, rado mane lovoj, pasibučiavom. Ir tikrai, rados pats Dievas mūsų likimą valdo. Antanas vyksta į Muencheną, inžinerijos batalionan, aš gi keliuosiu įgi į Muencheną tęsti kunigiškojo mokslo. Mat, esu iš pašaukimo katalikų dvasiškis.

Dėdės jieškau todėl kad jis padėtų vargstančiam brlėnui. Esu nepavydėtinėje padėtyje, ypatingai trukesta drabužių.

Laiškus ir laikraštį pasiųskite Antano adresu, man įromu pasiskaityti Lietuviską žodį.

Gal dėdė paimtų mane pas save į Ameriką.

Pasveikinkit mano brangią tetą Jadvygą.

Jūsų J. K.

West Point Vadas

Maj. Gen. Maxwell D. Taylor, buvęs komandierium 101-os oro divizijos, paskirtas viršininku U. S. militariskos akademijos West Point.

NENORI GRYŽTI PAS PALECKI

Švedijoje prie miškų kirtimo darbų dirba ir "tarybų Lietuvos" karininkas, K. K. Arasimavičius, nuo Alytaus. Jis karininko diplomą gavo iš paties Justo Paleckio rankos. Tačiau, patekęs už Paleckio pasiekimo ribų jis atsisako grįžti į bolševikų "rojų".

Arasimavičius nebėgo ir į Rusiją su bolševikais kai Vokiečiai už puolė Rusus. Jis liko Lietuvoje, paskui Vokiečiai jį prievarta išvežė Norvegijon dirbti. Iš ten jis su kitais Lietuviais pabėgo švedijon ir ten dirba prie miškų kirtimo.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KAPUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

GERESNYIS PASAULIS

Neįsprendžiama problema

DABAR Londone vykstanti penkių užsienių reikalų ministrų konferencija yra artėjimas į neįsprendžiamą problemą. Ne ta prasme kad Balkanų klausimas, kuris, kaip sako, sudarys pagrindinį tos konferencijos objektą, yra neįsprendžiamas, bet ta prasme kad bendradarbiavimas su bolševikais yra neįmanomas.

Jis yra neįmanomas dėl tikslų skirtingumo: **tuo tarpu kai Amerika ateities pasaulio santvarką pagrindžia tautų bendradarbiavimu, bolševikų siekimas yra pasaulio užkariavimas.** Mat, bolševizmas visuomet bus prievartos ir teroro režimas, taigi visuomet bus žmonių nekenčiamas.

Rusijos pavyzdys betgi rodo kad komunizmas, iš oro nęgrinaamas, gali gyvuoti neribotai arba bent labai ilgai. Tat pats komunistinės valstybės saugumas reikalauja pasaulinės revoliucijos įgyvendinimo, nes kol pasaulyje bus nekomunistinių valstybių tol visuomet bus pavojus kad jos gali susimokyti komunizmui panaikinti. Ne todėl kad jos būtų linkusios į imperializmą, bet todėl kad komunistinės valstybės egzistencija, vice versa, yra nesuderinama su pasaulio saugumu.

Šita išvada yra aiškios logikos rezultatas, bet Amerika, kaip faktai rodo, dar nenori tos išvados negincyti. Iš čia jos desperatiškos pastangos surasti modus vivendi su bolševikais. Laikui bėgant betgi tos pastangos pasirodys beviltiškos ir tuomi nori nenori teks įsikišti radikalaus sprendimo. Šitos butenybės akivaizdoje, tuft bolševikų pataikunų dabartiniu metu dažnai statomas klausimas, "Tai" kv, ar norite kad mes su Rusais kariautume?" netolimoje ateityje gali susilaukti labai tiesaus atsakymo.

Senatorius Connally apie atominę bombą

Saryšyje su aukščiau išdėstytomis mintimis, Jungtinių Amerikos Valstybių senatės vykstančios diskusijos dėl atominės bombos naudojimo ir jos gamybos sutvarkymo negali neįsakyti didžiausio susidomėjimo. Ne dėl tokių ar kitokių senatorių pareiškimų, bet dėl išvadų kurios neišvengiamai iš jų pareiškimų išplaukia. Šia prasme yra labai būdinga Senatorius Connally nuomonė.

Pasak jo, Jungtinės Amerikos Valstybės ne tik turėtų sau pasilaikyti atominės bombos paslaptį, bet ir savo kontrolėn paimti viso pasaulio uranijaus atsargas, kad niekas kitas, net ir atradęs atominės bombos paslaptį, negalėtų jos pasigaminti. Toliau, senatorius nurodė kad Amerikos aviacijos kontingentas, kurs bus pavestas United Nations Saugumo Tarybos žinion, turėtų būti aprūpintas atominėmis bombomis. Baigdamas, senatorius pabrėžė kad tos bombos nebus vartojamos niekam kitam išskyrus apsigynimo ar pasaulio taikos palaikymo tikslui.

Prieš ką ji gali būti pavartota?

SUNKU pasakyti kiek toli į ateitį, kalbėdamas apie atominę bombą, žiūrėjo Senatorius Connally. Apie tolimą ateitį — kas bus už 50 ar 100 metų — niekas nieko tikro pasakyti negali. Gį kiek tai liečia netarpišką ateitį — 5 ar 10 metų — yra aišku kad nei Vokiečiai, nei Japonai realaus pavojaus sudaryti neįstengs. Lygiai aišku yra ir tai kad nei Anglai nei Prancūzai prieš Ameriką nekariaus. Tat prieš ką gi artimoje ateityje atominė bomba galėtų būti naudojama? Juk jei Senatorius Connally net numatė kad tomis bombomis turėtų būti aprūpintas Amerikos aviacijos kontingentas, skirtingas pasaulinei taikai apsaugoti, tai jis turėjo turėti galvoje realią taikos sulaužymo galimybę.

Kas gi šiandien gali sulaužyti tą taip sunkiai pasiektą ir taip reikalingą taiką? Senatorius nedrįsta ištarti to eventualaus taikos laužytojo vardo, bet mes žinome kad tėra viena galimybė: **tuo laužytoju tegali būti Sovietų Sąjunga.** Štai iš pasamones iškyla balsas kurs įspėja Ameriką apie pavojus, kurių protavimo keliu dar nenorima įžiūrėti, bet kurie yra taip aiškūs ir taip neišvengiami kad dėl jų abejojti visai netenka.

Ne militarinis pavojus

Militarinė prasme, turint galvoje Amerikos neapkaičiuojamą techniską pajėgumą ir, ypač, atominę bombą, bolševikai niekuomet negali būti pavojingi. Teisingai Senatorius Connally nurodė kad kelios atominės bombos gali dulkėmis paversti bent kurią agresiją. Tačiau politiniai bolševikų pavojus visuomet bus didelis. Paremtas neišvengiamos ekonominės nelygybės faktų, pavydu ir neapykanta, komunizmo šaltinis yra neišsėmiamas. O pokariniai laikai kaip tik sudaro geriausią komunizmo dirvą. Tat dabartinis dėsimas aiškiai eina komunistams į naudą. Derybos dėl Balkanų, susitarimas dėl Mandžurijos ar Kurilų salų yra antraciliai dalykai, palyginus su pagrindine problema — galutiniu komunizmo išnaikinimu.

Tat kokių sprendimų tuo ar kitu klausimu bebūtų prieita, jie visi bus labai laikinio pobūdžio. Komunistai savo darbo niekur nei minutai nenutrauks.

Chaosas galas

ŠITO akivaizdoje, nežiurint į tai kad karas jau mėnuo laiko kaip pasibaigęs, visur jaučiamas įtempimas ir tam tikras nerimas. Visi jaučia kad dar ne galas, kad dar kažkas turi būti. Kas, niekas negali pasakyti, apie karą su Sovietų Sąjunga bijo net pagalvoti, nenumanydami kad militarinė prasme iš ten kaip tik mažiausias grėsis pavojus.

Tuo tarpu laikas bėga, kasdien iškyla vis naujų

Prancūzija ir Kitos Kreipia Akis Jau į Ameriką

Maršalo Petain nuteisimas mirti kaip Prancūzijos išdaviko, apkaltinant už tai kad Vokiečiai sutriuškino Prancūziją tada kada Vokiečiai buvo patys galingiausi ir dryso puliti ir milžiną Rusiją, o laikymas laisvo komunisto Thorez, kuris buvo tikras išdavikas ir karo pradžioje išbėgo į Maskvą, dabar sugrįžęs užima žymią poziciją Paryžiuje, yra simbolis kokia šiandien yra Prancūzija.

Maršalas Petain, 90 metų senukas Prancūzijos karžygis iš pereinoto karo, pažemintas, uždarytas tvirtovėje iki gyvos galvos, dėl senatvės nenužudytas, bet tikrieji išdavikai siaučia laisvi.

Tik atomiška bomba, kuri sprogdama virš Hirošima su naikino tą miestą su virš 100,

klausimų, kuriuos reikia spręsti tuo netobulu mechanizmu, kurį kai kas mėgina vadinti United Nations, bet kuris tikrovėje yra Amerika, Anglija ir Rusija. Kuo toliau tuo tų klausimų bus vis daugiau ir daugiau, tuo daugiau nesutarimų ir nuomonių skirtumų.

Europoje, Azijoje ir visur, kur tik susitinkama su bolševikais, diena iš dienos vis naujos problemos. Negalvodami, žmonės save ramina kad tai kas dabar yra, tėra laikina, kad tai viskas susitvarkys, bus geriau. Bet kada visa tai susitvarkys, kada bus geriau, veltui kas mėgintų surasti atsakymą.

Šviesesnė mintis įžiuri kad tas chaosas tęsis tol kol krikščioniškoji civilizacija mėgins bendradarbiauti su komunizmu ir kad jis tegali pasibaigti tada kada vienas iš jų žus.

Tikėkimės kad 2000 metų senumo išradimas nugalės vos dvidešimt kelių metų senumo išradimą ir kad po ilgo merdėjimo ateis pagaliau dvasinis atgimimas. Tuomet ne tik technika ir medicina, bet lygiu būdu ir visos kitos mokslo ir kultūros šakos, verguvės rečiau nevaržomos, galės kiti ir iki šiol dar negirdėtas aukštybes. Tuomet mes tikrai galėsime pasakyti kad galų gale mums pavyko sukurti geresnį pasaulį.

PAKLYDĖLIAI

(Iš ciklo "Tremtinių Ruduo")

I

Miškai, miškai, kalneliai

Ir kelias per laukus —

Kur eisime, kur nešime

Naštas juodų dienų?....

Per kalnus, klonius, sutemose

Išalkę ir basi.

Kiekvienos pėdos laimėje

Tu su mumis esi

Už marių, klonių, miško

Kryželių Lietuva,

Ten perlais rasos tviska,

Ten ilgesio daina....

Ten vasara, kaip nuotaka,

Jaunutė ir graži —

Žaliuoja žiema, rudenį

Baltutė obelis.

O čia vargeliais lyja

Ir diena ir naktis —

Kur eisime, kur klysiame,

Kai Tu giliai širdy?

Gal vieną naktį šviesią

Atgulsį po klevais,

Atgulsį ir gulėsi

Ogi ne po savais....

II

Miškai, miškai, kalneliai

Ir kelias per laukus —

I kryžių kraštą gryšime,

I paliktus namus.

Ir vėl nedėlios vakarą

Laukai, kalneliai gaus,

Mažutė mamos pasaka

Vaikų prie vartų lauks....

Ir gryš visi paklydėliai

Užžėlusiu taku,

O laimė vargo vygėje

Bus su mumis kartu....

Ir supsis šviesios naktys,

Siubuos jėvai žali —

Mažutę vaiko pasakoj

Tėvyne, Tu esi....

Tremtinys.

Kaip NKVD Medžiojo Lietuvius

Humaniskasis Pasauli, Spręski: kokie tie buvo "Kontrevoliucionieriai" 1941 m. Birželio mėnesį vežamieji iš Lietuvos į Sibirą gyvulinuose užkaltuose vagonuose.

Rašo VAINIS DAINORAS Specialis laiškas Dirvai iš Švedijos.

BAISIOJI MEDŽIOKLE

Šiame straipsnyje aš duodu jums visą eilę pavardžių (tai yra dalelė iš tų tukstančių) kurios paimtos iš to paties Rokiškio apskr. Lietuvoje. Tų pavardžių sovietininkai iš krūvinos savo 1941 metų Birželio mėnesio istorijos Lietuvoje negalės niekada ištrinti.

Rokiškį aš dažnai imu kaip pavyzdį, kad čia labai Lietuviška vietovė, pasiturinti gyventojai ir krūviniausia nukentėjo. Be to, toje apskr. sėdėjo pirmo bolševikų siautėjimo metu dažniau teko lankytis (o apie kitas vietas daugiau jau buvo "Archive" rašyta).

Šių pavardžių "draugai" komunistai prieš pasaulį neužginčysite, nes jos paliko įrašytos viso kelių dešimčių tukstančių gyventojų aktyse ir širdyse.

1941 metų Birželio 13, penktadienis. Buvo Rokiškyje turgus ir suvažiavusius su arkliais ukininkus milicija neįleido, bet liepė pasirūpinti arkliams pašaro ir buti vietoje. Sunkvežimiai visi sumobilizuoti. Mieste prie NKVD bustinės pilna Rusų (apielinkės gyventojų burliokų), kurie po švarais turi pasikabinę pistoletus.

Kalbame: "Gal mobilizacija bus?..." Bet iki vidurnakčio tylo. Ir tik po vidurnakčio "nakties paukščiai" sujdom, vežimai sudardėti. Rytui auštant gryžta sunkvežimiai ir vežėjos prisodinta iš apielinkės žmonių: ukininkų su šeimomis ir mažais ryšulėliais, pradžios mokyklų mokytojų, darbininkų.

Slenka viena, antra, trečia "medžioklės" parą. Ir jau sunkvežimiai iš provincijos atvažiuoja prie NKVD rūmų su buriais nespėję apvilkti ir net bekepuriai vaikų ir klykiančių motinų. O vyrai — jau pradėjo spėti į miškus slapstytis.

Visus sugadintus tuoj gabeną į stotį, kur stovi paruošta 70 gyvulinų vagonų ešalonas, įstumią ir vagonus ir uždaro: neleidžia net gamtos reikalui išeiti iš vagono atlikti. Ir kasdieną vagonai klykiančiųjų pilnėja. Tą medžioklę po apskritį atlieka specialiai iš Leningrado atvežta NKVD-milicija, kurių kiekvienam apskritimui buvo iki 50 "medžiotojų".

Jie gauda "liaudies priešus" — "kontrevoliucinį elementą".

ŠTAI KOKIS TAS "KONTREVOLIUCINIS ELEMENTAS"

Antanas Ščiuka su žmona, iš Rokiškio m.; abu virš 60 metų amžiaus. A. Ščiuka jaunas buvdamas surinkdavo senas spytnas, suremontuodavo ir po to turguje nuo staliuko jomis prekiaudavo. Kada žmogus savo kruvinu prakaitu susitaupe pinigų, įsirengė sau šaltkalvio dirbtuvę rusyje. Vėl dirbo nuo tamsos iki tamsos. Žmogus negėrė ir net nerukė, tai per taupumą įsigijo geležies krautuve, namus ir šaltkalvių dirbtuvę. Sovietai atėję tą tikrą vargą pelę-proletarą pavadino "buržuju", išvarė iš savo namų ir krautuves, viską nacionalizavo-užgrobė.

Kadangi jis net savo geležies krautuve, kaip religingas žmogus, turėjo prisikabinęs kryžių; kadangi senukas nemetė iš gultais prie "rojaus" santvarkos lankyti bažnyčią, tai jį su žmona, kaip "kontrevoliucionierius" ant senatvės įvarė į gyvulinį vagoną. Ir vežant pro Vilnių į Sibirą senukas vagonė pasimirė. Jis niekur nesikišdavo, tik Dievą pagerbdavo bažnyčioje, bet vežamas buvo pakrikštytas "pavojingu".

Speičytės dvi sesutės su bote 78 metų.

Komunistai norėjo sugauti Serapiniškio kaimo mokytoją Speičį su žmona, kadangi tas per 20 mokytojavimo metų kaip rimtas, taupus ir blaivus žmogus buvo pasistatęs naujus namus. Jei jis turi naujus namus — jis jau "buožė"! "Medžiotojai" nerado Speičių namuose, tai vakare paėmė 78 metų bobutę ir dvi mergaites Speičytes: vieną 5 ir antrą 7 metų amžiaus! Štai ar žmogaus protas gali sprasti kad 5, 7 ir 78 metų amžiaus žmogystės jau "pavojingas elementas" esamai santvarkai! Ir jas uždaro gyvulinį vagoną išvežti Sibiran.

Ant. Jasinevičius su žmona ir sunum 13 metų amž. Žmogelis turėjo 3 ha žemės prie Rokiškio. Dirbo nuo jaunystės kaip "juodas jautis", važiudavo uždariauti, buvo blaivus. Jokiom partijom nepriklausė. Kaip darbštus ir taupus, turėjo gražius mažus namukus įsirengęs, gerai įtęsęs tuos 3 ha žemės. Apie linkęs prasigėrę Rusai burliokai jam pavydėjo. Kai šaukė visus ukininkus dėtis kolhozas tas trijų hektarų "buožė" neatėjo susirinkiman, už tai jį išvežė ir uždare gyvulinį vagoną.

Gimnazijos mokytojas Bludzius su žmona ir dviem mažom dukrelėm iš Rokiškio. Nepriklausė jokiai partijai. Negėrė ir nerukė, tai turėjo pasistatęs namukus. Tas "kapitalistas" buvo tuo "pavojingas" kad jis be mokytojo pareigų buvo Rokiškio liaudies muziejaus vedėjas ir jis surinko į tą muziejų iš apielinkės daug liaudies išdrožintų senų kryžių. Kadangi liaudies kryžiai yra "pavojinga, kontrevoliucinė medžiaga", tai mokytoją su šeima — į vagonus ir į Sibirą! Ir tt. ir tt....

Sukys Juozas, luošas žmogus, mokytojas. Mokėjo Rusų kalbą ir Rusų politruskus mokė Lietuviskai kalbėti. Jis buvo pažangus žmogus ir simpatizavo bolševikams. Kadangi jo žmona buvo šaulė, tai ir su vaikais uždare į vagoną — į Sibirą....

Ir štai iki Birželio 17 vien Rokiškio stotyje per 70 vagonų pilnutėlis ešalonas privarytas: ukininkų per 100 žmonių, veik trečdalis viso apskrities mokytojų, darbininkų; o tų visų tarpe veik ketvirtadalis vien klykiančių kudių su motinomis — be tėvų. Moteris gimdydama gyvuliniam vagonė — miršta.... Ir ešalonas išjuda Sibiro linkui, palikdamas Lietuvos raudančius arimus....

NUKANKINTAS SENUKAS KUNIGAS

Po savaitės Rokiškyje, kaip ir visoje Lietuvoje, dar komunistai "žarsto" savo santvarkos "perlus". Štai: prie klebonijos mažame namuke kar-

šino save senutėlis Kun. Šveikauskas. Mes visi jį vadindavome "bolševikiniu kunigu". Del to "bolševikiniu" kad jis nieko neturėjo, tik gaudavo iš parapijos sunęstą kuklų maistą. Aukšinis buvo senukas; ar jis sutinka senuką, ar darbininką, ar miestelio žydėlį ar ukininką — su kiekvienu pasikalba, pasiūlo, jei turi, trečios rusies popierosą "Kir" užrukė, kiekvienam pajaukauna. Ir tas senutėlis altarista "pavojingas" esamai santvarkai! Žyde Jakubsonaitė su vienu komjaunuoliu atsivaro kunigą į NKVD rumus, kambaryje jį muša, pasigėrę suvaro senukui tuščią degtinės bonką į ausį ir galvos kiaušį. Ir tą "kontrevoliucionierių" randam ant grindų sudaužyta galva mirusį.

Štai Zarusuose ant kapinių randa nužudytą kunigą ir į akį jam įsuka šautuvo spyruoklė. Toliau: Rokiškio apsk. Juodupės bažnytkaimyje vienuolikai gyventojų nupjauto ausis, nosis, liežuvius — mačiau savo akim! Dalyvavau laidotuvsė medicinos daktarų žemgulių ir Gudonio, kuriems Panevėžyje ligoninėje komunistai gyviems iš krutinės išplėšė širdis!

1944 METŲ SKERDYNĖS

Praeina trys metai. Sakoma jau bolševizmas su savo enkavedistais visai pakeitė veidą — jis humaniskas, nežiaurus.

1944 metais vėl Birželio ir Liepos mėnesių bėgyje raudonoji lava antru kartu kaip tik "atvadavo" Lietuvoje Biržus tuoj suvarė per 400 žmonių ir juos "išlaisvino" masiniais šuviais į pakaušį.

Kaip tik pasiekė žemaitijos kampą, pasimaišė po kojom kunigas — ir jį "pavaišino" šuviu į pakaušį.

Pabėga 1944 metų Rugsėjo mėnesį nuo okupuotų Šiaulių kunigas X į Laukžemę, žemaitijoje. Jis sako: "Pirmoje eilėje kunigas mobilizuoja raudonoj armijon, lyg pasityčiodami. Aš buvau mobilizuotas, bet pasprukau pro fronto linijas čia". Ot religijos "laisvė" šiandien Sovietuose prasi-dėjo, kaip atsirado šale Stalino sosto patriarkai Sergiejai, Aleksiejai....

Kai užėmė visą Lietuvą dabar raudona lava, dar 1944 metų pabaigoje ir šių metų pradžioje stigo vagonų, nes vagonai buvo reikalingi karo tikslams. Tai Lietuvos žemė emė vėl dundėti nuo sukrūvintų Lietuvos ukininkų ir miestelėnų kojų. Vėl masiniai šeimoms, klykiančius vaikučius apkabinsios, pradėjo pėsčiomis traukti, pakelėje suklupdamos, "savanoriais" į Rusijos gilumą, į Sibiro taigas, "kurti naują gyvenimą"....

Ir taip per Lietuvą driekiasi raudonojanti gija, ir taip vis "laisvinama" mūsų senoji Tėvynė....

REMKIT KARO PABĖGILIUS DIRVOS BENDRADARBIUS

Lietuvos Karo Pabėgėlių Dirvos Bendradarbių AUKŲ KUPONAS

DIRVOS REDAKCIJAI
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio.

Prijausdamas jusų sumanymui paremti Karo Pabėgėlių bendradarbius-rašytojus, šiuomi siunčiu savo auką \$.....

Su pagarba

Vardas ir Pavardė.....

Adresas.....

Miestas..... Valst.....

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

Apsaugau belaisvius nuo apiplėšimo.

Man prie trobos bestovint, pasigirdo prie belaisvių reikavimai. Iš paskirų žodžių supratau kad sargybiniai iš belaisvių nori atimti drabužius. Priėjau prie sargybos viršininko ir pasakiau kad nedera belaisvius apiplėšinėti. Reikia tik juos apžiūrėti, ar kartais neturi ginklų ir kokių nors mums reikalingų dokumentų. Viršininkas manęs paklausė ir belaisvius rubų neatėmė. Už tai visų belaisvių vardų man padėjo vienas Lietuviškai mokąs belaisvis.

Atsisveikinęs nuėjau už širvintos upės prie gurguolės. Čia viską radau tvarkoje. Pasirodė kad reikia važiuoti paupiu apie penktą kilometrą iki tilto, per kurį ir tegalima buvo įvažiuoti į miestelį.

Pervaziavęs per tiltą, pasukau pas pažįstamą mergaitę, kurios kieme ir sustojau su savo vežimais. Mergaitė buvo susipratusi Lietuvaitė ir, pasikvietusi dar savo drauge, tuojau pradėjo mums ruošti vakarienę. Aš tuo tarpu suradau pašaro, pašeriau arklius ir, grįžęs pas savo pažįstamą, radau jau paruoštą vakarienę. Pasijutau kaip namie. Sykiu su mumis valgė ir belaisviai.

Bet man neteko ramiai valgyti, nes tuojau atėjęs žydas pakvietė mane prie sunkiai sužeisto Lietuvis. Man sugrįžus ir vėl pradėjus valgyti, atėjo kitas žydas ir patarė skubintis, nes širvintose greit bėgiau Lenkai. Nebaigęs valgyti, išėjau ir liepiau pakinkyti arklius. Tuojau pasi-
leidome Ukmergės link.

Pas klastingą dvarininkę.

Pavažiavus kelis kilometrus, privažiavome dešinėje pusėje dvarą, į kurį ir pasukome. Dvarininkė buvo našlė Lenkė ir nenorėjo mums suteikti jokios pagalbos. Tada nutariau visu kuo pats pasirūpinti. Belaisvius suvedžiau į kambarį ir palikau juos su savo drangu, o pats išėjau įieškoti arkliams pašaro. Čia man daug padėjo senukas panaktinis Lietuvis, kuris ir paaiškino kad dvarininkė atkakli lenkininkė. Pašėręs drauge su senuku arklius, grįžau į kambarį ir radau visus belaisvius ir savo draugą miegančius. Belaisviams po galvomis buvo padėtos pagalvės, o mano draugui nieko nebuvo. Galutinai įsitikinau kad čia mums pavojinga, ir nutariau budėti. Bet nei nepajutau, kaip ėmiau snausti. Kas kartą virsdamas smarkiai susiduoodavau į stalą ir pabudavau.

— Be baimės gulėk tamsta ir miegok. — švelniausiai ragina mane šeimnininkė. — Lenkai čia nebeateis, nes visus kurie pas mane buvo Lietuviai paėmė nelaisvėn.

Aš nesileidau gundinamas ir tik laukiau kada mano sužeistas juodis pasistiprins kad galėtume važiuoti toliau į mūsų štabą, kuris stovėjo Vėsų kaime.

Išėjęs lauk pažūrėti arklių, išgirdau šūvis ir atvažiuojančių vežimų bidesį.

Išėjęs prie vieškelio pažūrėti, pamatiau atvažiuojančius mūsų kareivius su paimtomis iš Lenkų patrankomis, kurias vežė ukinkininkų arkliais.

— Gal Lietuviai jau atsitraukia? — klausiu kareivių.

— Kur tau! Nė nemano, — atsako pasididžiūdamas kareiviai.

Gryžęs į kambarį, vėl pradėjau snausti, bet ir besnaudžiant kažkoks nujautimas liepė man budėti. Pašokęs ir vėl išėjau laukan paklausti, kas darosi širvintose. Pažiūriu į laikrodį — dvidešimt trys valandos dvidešimt penkios minutės. Klausiau. Vėl girdžiu šautuvų šūvis ir kažką greit atvažiuojant vieškeliu. Pri-
bėgau ir vėl matau mūsų atvažiuojančius kareivius.

— 24 valanda apleidžiam širvintas, — atsako man paklausti kareiviai.

Laimingai perdaviau savo grobį

Greit grįžau pas savuosius, bematant susodinam juos į senuko pakinkytus vežimus ir nuvažiuavome Ukmergės link. Vos išvažiavus iš dvaro, išsiskindė vienas arklys, nes buvo įkinkytas ir pavalkus, kuriuos nemokėjo įkinkyti nei senukas, nei aš, nei niekas kitas. Mano laimei susitikau karininką Matelį, kuris tą vežimą ir perkinkė. Mums čia bestovint, kareiviai bematant apgrabistė diržus nuo Lenkiškų šautuvų, nes mes tada diržų neturėjome.

Pagaliau laimingai pasiekiau štabą, kuriam ir perdaviau grobį. Štabo adjutantas apie mano žygį pranešė l. e. pulko vado pareigam majorui Reklaičiui. Dėžėje kurią jau esu minėjęs, radome visą kuopos raštinę: visų kareivių vardų ir pavardžių sąrašai, kuopos stampai, antspaudos ir kiti įvairūs dokumentai. Visa tai štabas pasiliko pas save. Vežimuose buvo du sunkūs Rusų Maksimo tipo kulkosvaidžiai, vienas Prancūzų tipo, 30 Rusiškų šovinių, dežių po 250 dėžėje, dvi skardinės tepalo kulkosvaidžiams, 16 porų baltinių, daug pasagų, maišas šviežio jautienos mėsos, du kepalai duonos, 263 dėžutės papirosų, 2 šepečiai arkliams valyti, dvi kuprinės, kuriose buvo dvi megztinės, šešios poros baltinių ir kt. Medicinos įrankius, kuriuos taip pat radome, pasilikau sau, nes jų tuomet neturėjome. Sužeistą belaisvį pristatė ligoninės vedėjui gydytojui kapitonui Nagliui. Koks to Lenko buvo likimas — nežinau.

Pulko vadas leido man ir mano draugui dvi dienas pasilsėti. Ukmergėje mane buvo sulaukęs komendatorius valdininkas, nes aš vis dar nešiojau Lenkų kepurę. Buvo pamane jog aš Lenkas. Kitą dieną vėl grįžau į frontą. Čia išgirdau, kad karas jau baigtas, o Vilnius liko Lenkų pusėje. Ši žinia buvo man ir mano draugams didžiausias smugis.

— Kodėl, kai Lenkai mus mušė, niekas mūsų neužtardavo, — sakau aš savo draugams su didžiausiu sielvartu, — o kai mes Lenkus sumušėm tai tuojau atsiranda užtarėjai. Eikime, draugai, į Vilnių, ir gana!

Bet iš to mano raginimo niekas neišėjo. Kostas Jankauskas.

APDOVANOTIEJI

Penkto pėstininkų D. L. K. Kestučio pulko mokomosios komandos skyrininkas Juozas Jakštys 1919 m. Rugpjūčio 26 d., budamas žvalgų būrelio viršininku, prislinko visai arti bolševikų grandinės už Zablociškų km. ir užėmė poziciją. Priešas, pastebėjęs mūsų žvalgus, ir budamas gausėmis, pradėjo juos pulti, pirmučiausia norėdamas žvalgus apsupti. Tačiau Jakštys su savo kareiviais drąsiai pasipriešino ir savo ugnimi sulaukė bolševikų puolimą. Priešą apšaudė, kol prislinko visa mūsų grandinė su kulkosvaidžiais. Tuomet bolševikai buvo nublokšti ir pozicija užimta.

Skyrininkas Juozas Jakštys už šį žygį apdovanotas Vyties kryžium.

APDOVANOTIEJI

1919 m. 1 p. D. L. K. Gedimino pulkui esant ties Radviliškio, prie jo buvo prikomandiruoti Geležinkelio bataliono sprogdintojai: puskarininkis Kazys Bieliauskas, jaun. pusk. Adolfas Šumskis, eiliniai Juozas Butrimas ir Juozas Arminas. Lapkričio 23 d. Vokiečių bermontininkų traukinys, pilnas Vokiečių kareivių, stovėjo Radviliškio stotyje. Auksčiau minimi kareiviai slaptomis nuėjo netoli Mankiškių stoties ir ten išardė geležinkelį. Tuo metu minimas traukinys (garvežys su keliais vagonais) pateko Lietuviams.

Visi šie kareiviai už gerai įvykdytą uždavinį buvo apdovanoti Vyties kryžiais. (Bus daugiau)

ŽMONIJOS ISTORIJA

610 pusl. didumo knyga — kaina \$2.00

Štai didžiausia knyga kokią tik galit tikėtis už \$2.00 gauti: paveiksluota, tvirtais audimo viršelais, populiariška lengva kalba parašyta, stambi raidė. Apsakoma pasaulio istorijos eiga, didieji karai, kurie tęsėsi po 30 metų, žymieji karžygiai ir jų darbų pėdsakai. Napoleono užpuolimas Rusijos ir tt. Rasit aprašyta joje kaip žmonių gyvenimo, kariavo nuo pat priešistorinių laikų, per visus amžius iki mūsų dienų, kokios buvo didžios ir galingos tautos ir jų valdovai.

Siųskit laišką \$2.00 su savo adresu ir prašykite prisiųsti jums 610 puslapių didumo Žmonijos Istoriją.

Reikalaukit Dirvoje
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

RUPINASI PLĖTIMU INDUSTRIJŲ IR DARBU

Platus industrinis plitimas kuris patiekia naujų darbų Clevelande ir šiaurinėje Ohio jau artėja, kaip tai pranešė Robert C. Hienton, Illuminating kompanijos industrinio plėtimo direktorius.

„Jau numatoma naujos dirbtuvės kurios duos darbų tūkstančiams vyrų ir moterų“, sako jis. „Prie to ką keletas kompanijų jau pasiruošiusios statydinti dirbtuves kurioms reikės 12,500 darbininkų, kitos 25 kompanijos tyrinėja šią apelinę tikslu išstatyti naujas dirbtuves ar įsisteigti jau esančiose dirbtuvėse, kur taipgi turės darbų del 25,000 darbininkų daugiau.“

Mr. Hienton praneša apie nuolat didėjančią konfidenciali vietos inžinierių patarnavimą ką the Illuminating kompanija parupina nemokamai kompanijom planuojančiom didinti savo dabartines dirbtuves arba statyti naujas.

Per du metus ši kompanija siūlė tą patarnavimą industrijos savo vietoje šalyje skleidžiamais skelbimais, skelbiant Clevelande ir šiaurinėje Ohio sritį kaip „geriausią apelinę šalyje“ produkcijai ir kitokiems užsimeimams.

Tik neseniai Federalis tyrinėjimas parodė kad 7000 Amerikos išdirbysčių planuoja praleisti 4 1/2 milijonus dolarių įrengimams, dirbtuvėms ir pataloms bėgyje sekančių kelių mėnesių, sako Hienton. Kadangi mes turime du nuosimėčius šalies industrinių galimybių, 90 milijonų tu pinigų turės būti praleista čia jei norime išlaikyti savo aukštą vietą industrijų centro vadovybėje.

Atsiliepiamas į industrinio plėtimo vėjų kurį the Illuminating kompanija vedė yra toks žymus kad pasiekimas 90 milijonų dolarių industrijų praplėtimo atvilgiu čia galima laukti.

Pažymios firmos užsiimančios išdirbimu metalų, tekstilų, chemikalų, gumo, maisto ir kitų produktų naudoja the Illuminating kompanijos inžinierių patarnavimą.

Hienton skelbia kad šios kompanijos inžinierių patarnavimu pasinaudoja dabar kompanijos kurioms reikalinga 4,000,000 ketvirtainių pėdų dirbtuvių vietos — tas reikš, 91 akro.

Ohio valstijoje karo metu buvo

išleista daugiau pinigų dirbtuvių ir išdirbimo galimybėms praplėsti negu kurioje kitoje valstijoje, ir daugiau negu ketvirtadalis tų pinigų buvo praleista Clevelando-šiaurinėje Ohio dalyje.

Juoz pareiga yra prisidėti prie pastatymų šito plitimo. Daugelis organizacijų kooperuoja šiame vartojimo Sales Tax stampu.

Nes be jokio priedo ar pataisy-
mo prie mūsų Sales Tax įstatymo, prekiautojai, patys, šymet pataisė ty stampų išdavimo reikala, kuris nešdavo valstijai po 10 milijonų dolarių nuostolių kas metą per 10 metų — iš viso 100 milijonų nuostolių.

MES JŲ VILTIS

Ten kur buvo namai, dabar tik griuvėsiai.... Akys kuriose buvo gyvybė ir noras gyventi, dabar ašarose.... Tėvelis, kuris buvo šeimos globėju, Lietuvių priešių kažkur išvežtas. Nebūtų vilties net gyventi, jei-
gu nelaimingieji Lietuviai po visą Europą išblaškyti, nelauktų ir nesitiktų pagalbos iš Amerikos. Mes jų apvilti negalime! Mes jiems padovanosime šiltą drabužį ir apsiavimo kad šiai žiemai jie tikrai nešaltų.

Mes nepamiršime ir jų tėvelio, jis rasiame Europos kitoj dalyje ir jam padovanosim gerus batus ir gerus drabužius, o patys nusipirksime kitus, naujus, madus ir sezonui pritaikytus. **BALF sandėlys 101 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.**

laukia drabužių, apsiavimo ir viso kito ko žmogui apsiręngti nelaimėj reikia. Iš savo apylinkės kitataučių ir saviškių surinkite draubūzius ir į sandėlį pasiųskite.

UNITED LITHUANIAN RELIEF WAREHOUSE
101 Grand St.
Brooklyn 11, N. Y.

OHIO SALES TAX STOVIS PAGEREJO

State Senator James Metzenbaum praneša kad Ohio valstijos bižnio įstaigos, kurių yra 170,000, užsitar-
nauja pagyrimo reikale tinkamo su-
vartojimo Sales Tax stampu.

Nes be jokio priedo ar pataisy-
mo prie mūsų Sales Tax įstatymo, prekiautojai, patys, šymet pataisė ty stampų išdavimo reikala, kuris nešdavo valstijai po 10 milijonų dolarių nuostolių kas metą per 10 metų — iš viso 100 milijonų nuostolių.

Del biliaus kuris buvo patiektas Columbus, nors jis nepraėjo, sukilo valstijoje įvairios diskusijos ir per-
matymas kas su daimi tų pinigų gautų už Sales Tax nutinka, ir tas privertė prekybos įstaigas elgtis kitaip. To pasekmėje šymet krautuvės sumokės valstijai 8 milijonų dolarių daugiau negu pernai.

Gal pasieks net ir 10 milijonų.

Sulyg Ohio įstatymo Sales Tax turi būti 3 nuos., bet už smulkius dalykus krautuvėse buvo surenkama iki 10 nuos., c į valstijos iždą iš parduotuvų ateidavo vistik tik 3 nuos., už taksus. Dabar parduotuvės suprato kad jos turi atiduoti valstijai visus pinigus ką paima už Sales Tax, nes visuomenė patyrė kame dalykas.

REPUBLIC STEEL REI- KALAUJA ŠIMTŲ DARBININKŲ

Daug industrijų Clevelando srityje susiduria su užtesimu rimtos darbės del stokos darbininkų Cor-
rigan-McKinley dirbtuvėje, Republic Steel Corporation.

Užsakymų turime daugeliui pro-
duktų mėnesiams išanksto, taigi šiai dirbtuvei reikalinga tuo apie 600 daugiau darbininkų, kaip praneša J. H. Slater, Acting District Manager. „Tie 600 darbininkų padidins dirbtuvės pokarinį darbininkų skaičių 300 darbininkų daugiau negu turėta prieš karą“, sako Mr. Slater.

Prieš karą mes vidutiniai turėdavom apie 5000 darbininkų. Karo metu, skaičius nupuolė iki 4700. Mes pajiečim pagaminti karui reikalingą plieną dirbdami ilgą valandą ir didelius kiekius tų pačių dydžių ir sudėčių. Pieno ir gele-

žies reikalavimai šiandien parodo kad mūsų pokarinis darbininkų skaičius pasieks mažiausią 6200“.

Mr. Slater įrodinėja kad daugelis industrijų Clevelando srityje turės sutrukti savo darbas jeigu jos negalės gauti geležies ir pieno jų atliekamiems darbam.

Tarp industrijų kurios užsėkė iš Republic's Clevelando dirbtuvės didelius kiekius pieno gaminių yra automobily, agrikultūros padargų, namams reikmenų ir statybos medžiagų.

NUO JAPONŲ žiaurumų, šio karo pradžioje žuvo apie 23,000 Amerikos karių iš 30,000 buvusių Tolimuose Rytuose, kurie pateko Japonų nelaisvėn. Japonai išžudė juos savo stovyklose, žiauriai apsiėjiniais, apleidimu ir savo darytais neva „medikališkais tyrinėjimais“. Vienose tik Filipinų salose paimtų nelaisvių žuvo apie 5,000 vyrų.

ATSTATYMO LAIKAS

Nors karas šios šalies medžiaginiai nesugriovė, ir Amerikos miestai ir namai nebuvo sugriauti ar išde-
ginti, bet šeimyniškai daug palietė, ir daugelį žmonių šioje šalyje turėjo daug nukentėti.

Dabar, karui užsibaigus, atėjo laikas atstatymo ir įvykinimo planų kurių ne-
buvo galima praveisti karo laiku.

Ne tik tai grįžtantiems iš karo, bet ir visiems kurie turėjo užmanymus namų statymo, taisymo ir kitokiems reikalams karo laikotarpiu suvaržymais ne-
buvo galima veikti. Dabar jau su visokiais užmanymais galima eiti pirmyn.

Lietuvių bankas yra pasirengęs tuose reikaluose daug pasitarnauti — visokiuose paskolų reikaluose, savo išangusių kapitalu ir daug metų prityrimu paskolų reikaluose.

Depozitai po Federal Insurance Corp. kiekviena knygtė iki \$5,000.

The LITHUANIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6712 Superior Ave.

ALPIS

KESTUČIO IŠLAISVINTOJAS

\$1.50 Popieros viršais. \$2.00 Tvirtais viršais

Dabar atiduodama už \$1.00

Didelė, įdomi, lengvai skaitoma K. S. Karpius istorinė apysaka iš D. L. Kunigaikščio Kestučio laikų — apie jaunuolį Alpi, kuris išlaisvino Kestutį iš Kryžiuočių nelaisvės. Istorija pažymi tik tiek kad Alpis išleido Kestutį, tačiau tas narsus vaikinys ir toliau gyveno — šioje apysakoje rasit to gyvenimo tolimesnius nuotikius Lietuvoje — jo kariavimus, meilę ir atsižymėjimus. Knyga paveiksluota, 288 pusl.

Knyga pasiūnčiama tuojau, iki jų dar turime. Pasiųskit laišką \$2 arba \$1.50 (50c galima siųsti pašto ženklais).

Amerikos Vaikams Lietuviškas ELEMENTORIUS

Kaina su prisijuntimu 50c.

Vaikams tarp 5 ir 10 metų amžiaus.

„Dirvos“ Knygynas gavo naujausią, aiškių mažiems vaikams Lietuviškai mokyti Elementorių — SPINDULĖLIS Dalis I — iš kurio su maža tėvų pagalba jūsų vaikučiai lengvai galės prasimokyti Lietuviškai skaityti ir rašyti. Elementorius gražiai paveiksluotas, kiekvienas vaikas ir mergaitė norės jį vartyti, skaityti ir mokyti.

Reikalaukit „Dirvoje“

6820 Superior Ave.

Cleveland 3, Ohio

Daugiau Laiko Skaitymui - - -

Skaitykit ir Platinkit

KARO METU AR TAIKOJE — DIRVA GERIAUSIAS JUSŲ DRAUGAS

Prenumerata metams vis

\$2

KURIE ATNAUJINS ARBA NAUJAI UŽSIRAŠYS DABAR!

KARUI pasibaigus, Dirva, kaip ir visu karo bėgy, duodama skaitytojams tik už \$2.00 visam metui. Nors ir dabar dar laikraščio leidimo kaštai yra tie patys kaip buvo karo metu, bet Dirva pasilieka ta pacia kaina kaip buvo — tik \$2.00.

NAUJAI užsirašantieji Dirvą siųskit prenumeratos \$2.00, arba kurie išrašysit Dirvą savo draugams, gausit ją už \$2.00. Atnaujindami prenumeratą taip pat gausit Dirvą po senovei už \$2.00. Tik prašome tuoj atnaujinti prenumeratą kai ji baigiasi.

DABAR PATS LAIKAS atnaujinti savo Dirvą kurių pasibaigė, ir dabar geriausias laikas išrašyti Dirvą dovanų, nes kaip matote Dirvoje telpa ir tilps daug įvairių svarbių raštų apie Lietuvą, apie Lietuvius pabėgėlius, ir kitais svarbiais klausimais.

Įdėkit į laišką \$2 ir įrašę pilną savo adresą, siųskit

DIRVA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

PAJIEŠKOJIMAI

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke pajieškomie asmenys:

Sinušienė-Bakytė, Rozalija, kilus iš žirėnų, Radviliškio v., šiaulių ap., gyvenusi ir gal tebegyvenanti Baltimore, Md.
Statkienė-Kiranauskaitė, kurios viena duktė yra vienuolė.

Snartusevičienė, Salomėja, Amerikoje žinoma dar ir pavardė Smith, o taipgi ir jos dukterys Marija ir Elena.
Stankevičiai, Antanas, Julius ir **Mykolas, Adomo** sūnys, kilę iš Vilkijos val., Kauno ap.
Svilienė ir jos duktė **Birutė,** kuri baigė Telšiuose gimnaziją ir 1932 metais išsikėlė į Ameriką pas vyrą.

Šelvytes, Elzbieta ir **Veronika** kurių pirmosios pavardė po vyro yra **Elizabeth Walsh,** o antrosios **V. Kiesil,** kuri iki 1935 m. gyveno San Francisco, Cal.
Šilinskas, Antanas, gyvenęs ir gal tebegyvenęs Brooklyn, N. Y.
Šimkus, Kazys, išvykęs Amerikon apie 1927 m. ir gyvenęs Čikagoje ar Bostone.

Švereckis, Jonas, kilęs iš Sabliauskų km., Akmenės v., Mažeikių ap.
Tamulenas, Jokubas, gyvenęs 303 Lowell St., Redwood City, California.
Rindeikiene, Magdalena, prieš karą gyvenusi New Yorke.
Matutienė-Lekstutytė, Agnė, taipgi jos duktė **Stefanija** ir sūnus **Stanley** gyvenusi Freehold, N. J.

Zakarauskai, Ignas ir **Konstantas,** Gyvena Čikagoje.
Zaromskiai, Feliksas, Jurgis ir **Viktorija,** kilę iš Kedainių ap., Baisogalos valsč., Valatkovio kaimo. Gyvena Čikagoje.
Zinkevičius, Jonas, Gyvena Čikagoje.
Zostautienė-Bernotaitė, Florentina, duktė Prano. Iki 1940 metų gyveno Kaune.
Kizis, Motiejus, kilęs iš Raguvos vls., Panevėžio ap.
Kursinskaitė, Matilda, kilusi iš Joniškio, kurios pavardė po vyro nežinoma.
Sakalauskas, Juozas, sūnus Adomo ir Barbūros Sakalauskų.

Gaugelienė-Kazlauskaitė, Ona, prieš karą gyvenusi Toronto, Ont., Kanadoje, į kur buvo atvykusi iš Argentinos.
Goštautienė-Purckaitė, Teodora, su savo vyru Ottonu gyvenusi Bridgeport, Conn.
Žickai, Feliksas ir **Juozas, Gilių, Juzė** ir **Antanas,** Gyvena Čikagoje. Gilienė kilusi iš Trakų ap., Žiežmarių v.
Kaspučiai, Petronėlė ir **Stasys,** Gyvena Čikagoje. Kasputienė po tėvais Bentnorytė.
Linauskienė - Skripkauskytė, Kotryna, kilusi iš Šauklių kaimo.
Rišikai, Karolis ir **Pranė,** Gyvena Čikagoje.

Šidlauskas, sunus Vinco, gyvenęs Manchester mieste ir dirbęs siuvyklose.
Šimkus, Simonas, kilęs iš Seredžiaus valsč., Kauno apskrities.
Skyrius, Antanas, prieš pat šį karą išvykęs į Jungt. Amer. Valstybes.
Salys, Pranciškus, gyvena Čikagos apylinkėje.
Vinskus, Pranas,
Vaitkevičiai, Juozas, Mikas, Marė ir **Ona,** Gyveno Bostone ar Detroito.
Dambrauskaitės, Ona ir **Stefanija,** Igno dukterys, dabar jau ištėkėjusios, bet po vyrais pavardės nežinomos.
Daugelavičius, Juozas, kilęs iš Grybelių k., Utenos ap., į Ameriką atvykęs prieš 1914 metus.
Dmitrash, A., anksčiau gyvenusi New Yorke, 1473 3rd Ave.
Duley-Dulevičius, Adolfas, sunus Vinco, kilęs iš Diržių kaimo. Radviliškio valsč., jau ilgus metus gyvenantis Čikagoje ir turintis ten savo namus bei biznį.
Tamošauskas, Alfonsas, prieš šį karą gyvenęs Montreal, Kanadoje.
Taučkelienė-Ranonaitė, Ciprijona, kilusi iš Rubonių k., Krinčino v., Rubonių k.
Usoris, Jonas, gyvenęs ir gal tebegyvenantis Detroit, Mich.
Vaitkus, Juozas.
Žebrienė, Juzefa, duktė Mato, kilusi iš Žiliškių k., Subačiaus opyl, Panevėžio ap.

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.
arba
Consulate of Lithuania
30 N. LaSalle Street
Chicago 2, Ill.

Jis Yra Vadinamas

"Mažo Biznio Žmogus"

Jūs jį pažystat labai gerai...

Jis gyvena jūsų kaimynystėje... eina į jūsų bažnyčią.
Visuomenės veikėjas... draugas.

"Mažo biznio žmogus"—jis davė sau tą vardą tada kai pasakė,
"Aš įsisteigsiu ir vadovausiu pats savo biznį!"

Jis užima vadovaujamą vietą Amerikos biznyje. Jis lankstus.
Jis pažysta artimai savo kostumerius ir žino jų reikalus.

Jo prekės ir patarnavimas pritaikoma taip kaip jo pirkėjai pageidauja. Tipiški yra bizniai Sohio Pardavėjų ir
ir Sohio Distributorių, bizniai kurie pagelbsti sudaryti pažymių asmenų tokios daugybės Mažų miestelių Ohio.

Mes visi priklausome nuo mažo biznio žmogaus pasisekimo. Kas atsitiks su visais mažais bizniais mums visiems yra svarbu.

Kaip tas viskas veikia su Sohio? Šitaip. Mes pavedame mūsų pardavėjams ir distributoriams visą vertingą patyrimą ir informaciją iš mūsų pačių operacijų.

Šitokia "bėganti sąskaityta" pagelbėjo ir toliau gelbės Sohio Pardavėjams ir Sohio Distributoriams palaikyti jų aukštą pasisekimo laipsnį.

Jų progas į pasisekimą užtikrina jų teisė į laisvą pasinaudojimą:

- gausiais Sohio tyrinėjimų vaisiais
- vadovybe 75 metų susidėjusio biznio patyrimo
- patogumais naujų diena iš dienos patyrimų
- gausios produkcijos kas leidžia gauti neblogą kainą ir pelną
- skelbimų, išplatinimo, ir išlavimo pagalba
- specializuotą programą pardavėjų pasinaudojimui.

Ir kitais atvejais, taipgi, mūsų interesai rišasi su mažesniais bizniais. Iš jų mes samdom ar perkam aliejų laukus. Daugelis iš jų yra Standard Oil šerinkinkais.

Mažo biznio žmonės paruošia ir padirbdina, aptarnauja ir palaiko mūsų įrengimus ir prietaisus. Jie yra mūsų kostumeriai.

Kitais žodžiais tariant, visų interesai yra neatskiriamaai sujungti į vieną. Lygiai taip yra teisinga kad "pasaulį sudaro visokių rūšių žmonės", reikalinga visokių biznių sudarymui geresnio pasaulio, Amerikonišku būdu.

THE STANDARD OIL COMPANY (OHIO)

An Ohio Company... Serving Ohio people... For 75 Years

Plaukiojantis Aiskrymo Fabrikas

Šis keistas padaras viršuje yra tai plukantis aiskrymo fabrikas, kuris karo laivyno vyrams daro aiskrymą Pacifiko vandenynė. Jame padaroma po 10 kvortų aiskrymo kas 7 minutes, ir pagaminama ledo 5 tonai į dieną. Apačioje, vaizdas parodo daviną aiskrymo vežtis į kariską laivą.

Linksmina Vaikucius Okinawa Saloje

Amerikietis karys, Ch. Dziurkiewicz, linksmina Okinawa salos vaikucius naudodamas "cowboy" virvę. Jis buvo radio dainininkas prieš išėjimą kariuomenėn.

AKRON, OHIO

Smulkios Žinios

Pasibaigus karui ir gasoliną paliusavus, Kl. Puišys su savo žmona automobiliu nuvažiavo Čikagon, ten praleido kelias dienas, apžiūrėjo miesto įdomybes, atlikė savo gentes ir draugų, S. Rodavičių, J. Rumbutienės užėgą ir kitus. Kl. Puišys, kaip draugijose darbuotojas, labai apgailavo kad Akroną aplėdo Rodavičius, kuris daug sveikatos ir turto padėjo mūsų kolonijoje dirbdamas, o kiti jam piktu už tai atmokėjo, jo pavaduotojų nėliko. Puišis yra susirupinęs Lietuviais jaunuoliais kurie ištautėja. Rupinasi kas būtų galima padaryti palaikymui mūsų jaunuolių Lietuviais.
Kartu su jais lankėsi Čikagoj B. Gervitavičius su žmona.

Taipgi Čikagoj buvo apsilankius p. Gaškienė. Ji apžiūrėjo įdomesnes vietas, Lietuvį įstaigas ir svečiavosi pas buvusią Akronietę p. J. Rumbutienę. Sako vaishes turėjo labai gerai ir pilname upe apšėjo Čikagą. Poni Gaškienė yra veikli Akrono Lietuvų organizacijose. Kartu su ja Čikagoj lankėsi A. Barauskas (Berry). Pasimatė su S. Rodavičium.

Pasibaigus karui, Firestone gumų dirbtuvė pradės dirbti po 6 valandas dienoje, taigi darbininkai turės daug laisvalaikio. Kitos kompanijos žada irgi tą daryti. Kadangi Akronė mokesčiai darbininkams yra pakenčiami, tuo darbininkai nenusimena, bi tik nebus paleisti iš darbo, nes ir prieš karą čia dirbo po 6 valandas į dieną.
Kalnas.

Amerika Neteko 52 Submarinų

Amerikos karo laivynas šio karo metu prarado savo 52 povandeninius laivus. Iš jų 43 negrįžo iš karinių veiksmų. Karo bėgiu, turėta 200 submarinų, kurie nuskandino 146 priešų karo laivus ir virš 1000 kitokių laivų.

Kada sveikinimai jau pasibaigs...

dar vis tukstančiai karžygių grys namon. Mes negalim pasveikinti kiekvieną šypsantys G. I. su gėlėmis ir linksmiais šauksmais, tačiau vis tiktai galime pasakyti, "Mes labai džiaugiamės kad sugryžai."

Tai yra palaikant long distance vielas laisvas jiems tuoj pasikalbėti su namais pranešant apie gryžimą. Jūs galit pagelbėti šiais dviem budais:

1 Darykit tik trumpus long distance pasikalbėjimus sekančių mėnesių bėgyje, kuomet vielos but užimtos gryžtančių karių pasikalbėjimu su namais.

2 Kalbėkit trumpai. Kuomet kiti laukia, operatorė jus primins apie tai sekančiais: "Please limit your call to five minutes."

TUNE IN "THE TELEPHONE HOUR"
Mondays at 9 P. M. (E. W. T.)
WTAM • WLW • WSPD • WHIZ • WLOK

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

SMAGI VAKARIENĖ

Moteryų Sąjungos 36 kuopa rengia savo metinę vakarienę, N. P. P. Sv. parapijos salėje, sekmi. Rugsėjo-Sept. 16, nuo 6 val. lygiai. Tikietais \$1.50.

Bus šokiai prie Buknio orkestro. Tą patį vakarą bus išlaimėjimas. Svečiai, kaip visuomet bus skaniai pavaisinti. Parankumo dėlei, prasime visus pasirūpinti išgyti tikietais išanksto, telefonuojant — KENmore 4263.

Visas vakarienės pelnas skiriamas naujos bažnyčios statymo fondui.

Kviečia Komisija.

Daugelis Nori Pabuti Bedarbiais

Karo atslugimas atsiliepė i daugelio darbininkų darbingumą. Štai Clevelando U. S. Employment Service yra pareikavimas darbininkų i 10,000 darbų, tačiau tuo pat laiku 20,000 bedarbių ima, arba padavę prašymus, valstijos bedarbių atlyginimą, kas duoda jiems \$21 savaitėje nieko nedirbant.

Dar norima praveisti mokėti \$25 atlyginimo per pusę metų, tokiu būdu tam tikra dalis pasilikty, bedarbiais.

Viena gera pusė yra tai ta kad apie 80,000 Clevelando karo dirbtuvėse dirbusių ir netekusių darbų asmenų nesikreipę reikalauji bedarbių atlyginimo. Tie buvo laikini darbininkai, moterys, studentai ir iš kitur suvažiuavę pasidaryti pinigų karo darbuose.

Penki tukstančiai bedarbių, kurie buvo įsirašę gauti atlyginimą, jau nuėjo i jiems skiriamus darbus.

JAU TUOJ bus imtasi darbo statydinti Clevelando paėžerėje naują lėktuvams stotį, kurios plotas apims tarp E. 9 ir 26 gatvių. Darbas užtruks tris metus.

Milžiniškas Pergalės Paradas

Antradienio vakare, Clevelande buvo surengta milžiniška Victory eisen, sutraukus dides minias žiūrėtojų. Eisenoje dalyvavo apie 26,000 vyrų ir moterų, karių, veteranų, patriotinių ir šiaip organizacijų narių.

Šia istorinę eisnę vadovavo iš Pacifiko grįžęs Karo Lėvy Admirolas King, Gubernatorius Lausche, Senatorius Burton ir Mayoras Burke, kurie visi važiuavo vienu atidengtu automobiliu.

SUSIRINKIMAS

American Lith. War Activity Komiteto susirinkimas bus laikomas antradienio vakare, Rugsėjo 18, nuo 7:30, Lietuvių salėje. Malonėkite atsilankyti visi; orui atvėsus pasidarysim del savųjų karių, nes jau grįžta. Atsivieskit kur žinot grįžusių kaimynų karių, paduosim jiems vartyti tolyn tą darbą kurį mes padėjom.

Kviečia Valdyba.

MIESTO Taryba pradėjo

imtis darbo priversti visas geležinkelio linijas įvažiuojančias i miestą įtaisyti elektros traukinius, prašalinimui miesto dumų. Iki šiol per 13 metų kaip tas nutarimas praveistas tik New York Central linija įrengė elektros traukinius.

DAUG DIVORSŲ

Pereitą mėnesį sumušta visi rekordai divorsų daugumo, kai Common Pleas teisme paduota net 733 divorsų reikalavimai. Apie pusę tų divorsų reikalavimų yra karių, kurie apkaltina savo žmonas neistikimybė.

Vedyboms leidimų aplikacijų per Rugsėjo mėnesį buvo paduota 1,066.

SKARDINĖS (tin cans) ir toliau nesunaikinkit, arba nenuimkit surudyti. Laikykit jas surinkimui, kaip karo metu, nes cinas ir toliau labai reikalingas, nekurius dirbtuvės negalės dirbti jeigu neturės reikalingo cino.

'Ice Capades of 1946' Arenoj, Rugs. 21 iki Sp. 7

Der kartą "ICE CAPEDES of 1946" pralenkė visus pirmesnius savo perstatymus praėityje ir nepalyginamai toli paliko kitus seniau garsius scenų perstatymus kaip Ziegfield, Billy Rose, arba Earl Carroll. "ICE CAPEDES" prasižada Arenoj Rugs. 21 ir teis iki

MIRIMAI

JURGIS VENCKAUSKAS, 52 metų, nuo 7021 Lawview ave., mirė Rugs. 6, palaidotas 10 d. Kalvarijos kapinėse; pamaldas atsiuvo Sv. Jurgio bažnyčioje.

Liko žmona, Zuzana, 4 dukterys: Mrs. H. Mestek, Mrs. A. O'Prattis, Mrs. D. Kazel, Mrs. L. DiVito.

Pittston, Pa., liko jo sesuo, Mrs. N. Varnavage.

Laidojime pasitarnavo laidotuvių direktorė Della Jakubs.

PADEKA DAKTARUI

Šiuomi išreiškiu savo padėką Dr. A. J. Kazlauskui už jo padėtas pastangas išgydyme mano žmonos. Kazės Mazan, kurios sveikata buvo pašlijusi. Dr. Kazlaucko padėtos pastangos ir galiausiai rekomendavimas Dr. W. M. Gill, kurio globoje sugrąžinta jai sveikata, suteikė mums didelį džiaugsmą.

Stanley Mazan.

SMARKIAI PALIJO

Pereitą savaitę Clevelandas ir Ohio ukės buvo labai susirūpinę užsitiesusia sausra. Tačiau savaitės pabaigoje per tris dienas smarkiai palijo.

JACK & HEINTZ Co. dirbtuvės pradeda imti i darbą savo darbininkus po 2,000 i savaitę. Toje dirbtuvėje kur visi skverbėsi dirbti karo metu, buvo paleista virš 6,000 darbininkų kaip tik valdžia nutraukė darbų užsakymus.

Ten dabar dirbs lėktuvams automatiškus vairuotojus.

Gauna Lietuvi lošiką Lou Rymkus, iš Chicagos, pragaršėjęs futbolo lošime Chicagoj ir Notre Dame, ir 1943 metais lošęs Washington Redskins jaukte, dabar pasirašė sutartį lošti Clevelando Browns jaukte, All-America Football sąjungoje.

Lou Rymkus dabar baigia savo tarnybą karo laivyne ir grįš i sporto pasaulį.

MOKYKLOS Clevelande pradėjo mokslo metą, ir i klesas susirinko 102,400 berniukų ir mergaičių testui mokslui. Jeigu jusu augesni vaikai karo metu dirbo, dabar stengkitės siusti juos atgal i mokyklas, lai eina baigia pradėtą aukštesnį mokslą, nes metė mokymąsi pasidarys sau nuostolį visam gyvenimui.

Plaukimo Čempionas

Keo Nakama iš Ohio State universiteto, toliau liko plaukimo čempionas, laimėdamas 400 metrų plaukimą vyresniųjų studentų konteste.

Wikelis Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS

6202 Superior Ave.

HEnderson 9292

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

U. S. Atom Bomb Keeps Reds Alert

By KARL H. VON WIEGAND
(The From Detroit Times)

MADRID, Spain, Aug. 29.—No one knows better than Stalin that since the atomic bomb over Hiroshima that left 60,000 dead with 100,000 wounded, and Japan's capitulation, that the eyes of world so long focused on Moscow and the Red generalissimo are now turned on Washington.

The struggle between democracy and communism is growing and intensifying.

The front of "Democracy versus Communism" now extends over more than 5,000 miles through Europe and Asia, from Paris through Berlin and Helsinki to Shanghai, Mukden and Tokyo.

British Foreign Secretary Ernest Bevin's strictures on the present government's of Rumania, Hungary, Bulgaria and Yugoslavia, all allied with Soviet Russia and with its sphere of control, as not being democratic, together with the secretary of state's recent remarks regarding the Bulgarian regime in Sofia, has widened and deepened the clash between democracy and communism.

GLARING FRONTS
Like a high-powered searchlight battery it outlines glaringly the fronts of the two worlds.

They form a new disagreement between America and Britain, on one side, and Soviet Russia, on the other.

The differences are fundamental. However, the Bulgarian government, taking cognizance of American and British official opinion announced indefinite postponement of the general election scheduled for Sunday, August 26.

The decision was sudden in character as it came only a day after Georgi Dimitroff, Bulgarian Communist leader, from his Moscow retreat, had declared the Sunday vote would be "a real people's plebiscite."

ELSEWHERE NO CHANGE
Elsewhere there is no change in the situation.

Moscow refuses to participate with America and Britain in supervising the elections in Greece on

the grounds that it would be an infringement on Greek sovereignty. Moreover Stalin, speaking through the columns of Izvestia, the Kremlin's official paper owned, published and edited by the Soviet government, declared that inspection or supervision of elections in those countries by foreign governments, constituted interference in internal affairs in those states that "cannot be tolerated".

SEEN AS CHALLENGE

That is regarded in some quarters as a challenge to the forces of western democracy in general, and to America and Britain in particular.

There is no guarantee whatsoever for "free elections" in those countries, nor even in Poland if Moscow's challenge is not taken up.

Lithuania, Latvia and Estonia are not even mentioned any more.

These three Baltic republics have vanished as free and independent states.

They were sacrificed at Yalta by the predecessors of President Truman and Secretary Byrnes, who at Potsdam could do nothing for the peoples of those states.

The Soviet official government organ Izvestia reveals that at Potsdam Stalin had positively decided he would not accept the proposal that representatives of the three Allies inspect or supervise elections in liberated countries, on the ground that it would be incompatible with the principles of independence and sovereignty.

That would leave all of eastern and southeastern Europe to the domination of Soviet communism. In view of this menacing about and getting nowhere in Europe, the resolve of President Truman and Secretary Byrnes on American leadership in the Pacific and the Far East assumes even greater importance.

The decision that forces of the four powers will occupy Japan but that the supreme command of such occupation, and the policy to be followed, will be American and in the hands of Gen. MacArthur, is a lesson drawn from Germany.

The council of Allied control in Berlin, comprised of officers of four different nationalities and often with as many different views and having different aims, is a complicated apparatus that makes for much wasted motion.

A REMINDER FROM PHILADELPHIA LITHUANIANS

Philadelphia, Pa. — The following message was cabled to London by local Lithuanian Committee:

Secretary of States
James Byrnes,
American Embassy, London.

Committee of United American Lithuanian Organizations of Philadelphia request your firm initiative for hastening withdrawal of Russian occupational forces; liberation and restoration of sovereignty and selfgovernment of Lithuania; fulfillment of Atlantic Charter and admission into United Nations.

J. Kavalauskas, Prezident
C. Zemaitis, Secretary.

Skelbimai Dirvoje
50c už vieną kartą
tris kartus už \$1.00

Smulkus skelbimai Dirvoje, kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, kambariai, pajėskojimas giminių, talpinama 50c už vieną kartą, tris kartus už \$1.00. Priduokit gatavai parašytą.

JONAS G. POLTER

Lietuvis
Namų Maliavotojas,
Popieriutojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas P0tomac 6899

**BEFORE
YOU BORROW
TO BUY A HOME**
GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS

The
Cleveland
Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bld.
OFISO. TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės i mane, gausit pigia kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairuose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaissau paskolas pirmo mortgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės i mane telefonu arba asmeniškai.

Laikas pakeist Rudeniui

VYRAMS ir VAIKINAMS

Naujos Rudeninės Skrybėlės - \$5 - \$6 - \$7
Visokių pavidalų, gatavos jūsų pasirinkimui.

Vaikams Kelnės — \$3.45 - \$3.95

Mieros 8 iki 16 metų, gražių marginių ir vienodų spalvų
SWETERIAI susegami ar užsimaunami — 2.45, 3.45, 4.50

MARSKINIAI — įvairių spalvų ir vienodo, mieros
12 iki 14 po \$1.45

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave. Atdara Vakara
DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirai. DYKAI
Čia galit iškeisti savo Stamp Books.

Della C. Jakubs

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
REIKALE VEŽIMAI LIGONTIAMS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

6-ta Laida
ICE CAPEDES
of 1946

Rugs. 21 iki Spalių 7
Popiet sek. Rugs. 23-30, Sp. 7

TUKSTANČIAI NEGAVO
VIETŲ PERNAI
VIETOS JAU PARSIDUODA
Šioki vakarą: \$2.90, \$2.50, \$1.90
Sest. ir Sekm. \$3.60, \$2.90, \$2.10
Bendra įzanga: \$1.20 šioki vakarą
\$1.30 sest. ir Sekm.

ARENA
ar BOND'S 419 Euclid

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės i P. J. KERSIS, dėl apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm ne-gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: MAin 1773.

TREE'S CAFE

1457 East 71st Street
LIETUVIŠKA UŽEIGA
ALUS DEGTINĖ VYNAS

Smagi vieta sueiti savo senus pažystamus ir draugus.
Eleanor ir Anthony Budas
Savininkai (20)

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA
ALUS DEGTINĖ VYNAS

1603 E. 79th Street
DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkviečiame savo draugus
Lietuvius atsilankyti.

Atdara nedėdieniais.
KAZYS LEIMONAS, Sav.

SUPERIOR-RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UŽEIGA
6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEER
Vieta kur sustoja kiti miestų
pravažiuojanti Lietuviai

Helen Urbšaitis Helen Dunbar
Savininkės